

A grayscale photograph of a woman with curly hair reading a book in a library. The background shows bookshelves filled with books. The text is overlaid on the left side of the image.

Nye Sider Ođđa siiddut Uuet sivut

En innovasjonsstrategi for
folkebibliotek i distrikt

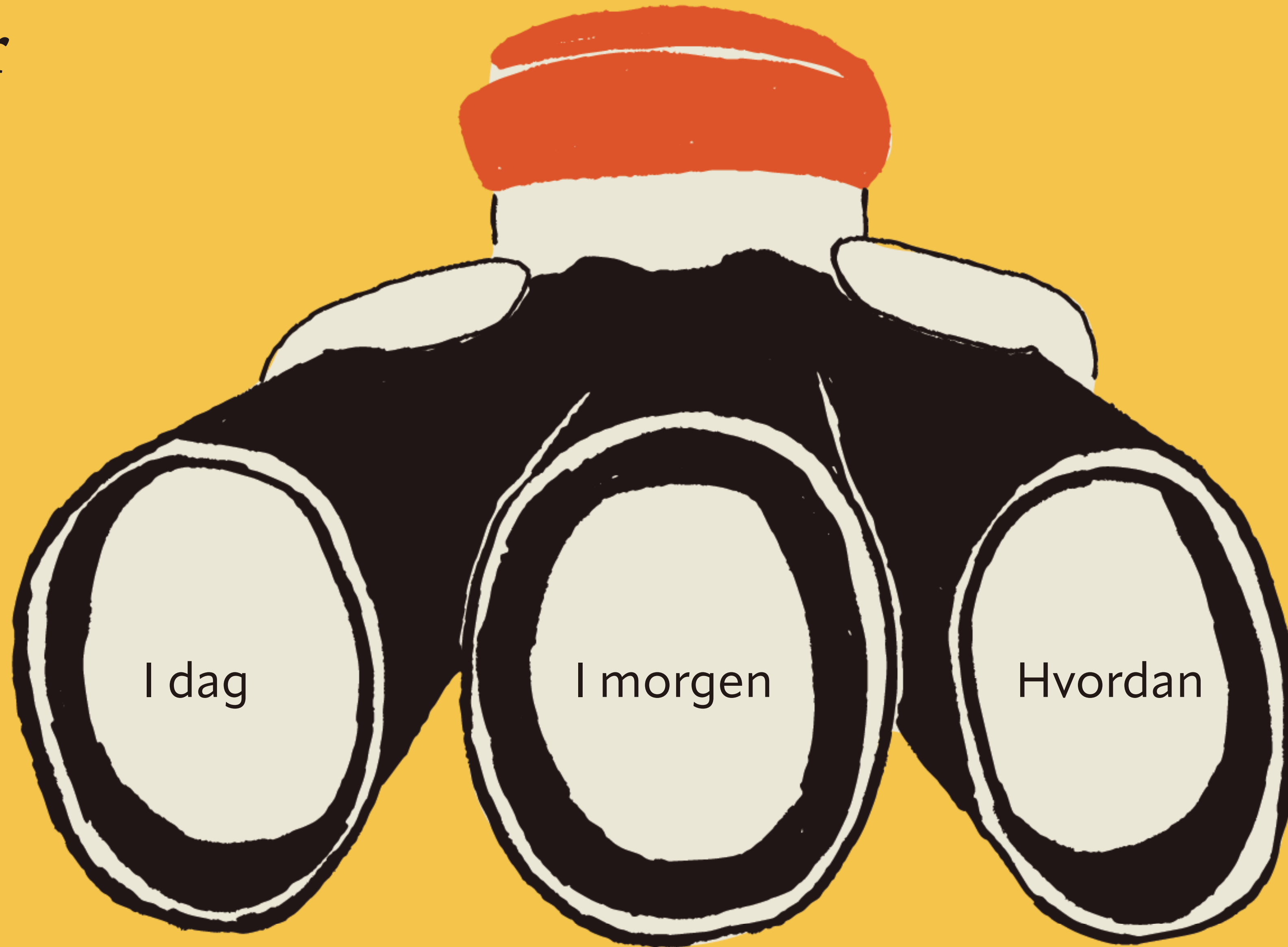
Diplomoppgave i strategisk design
Arkitektur- og Designhøgskolen i Oslo
Kandidat: Nikolai Sabel
Veileder: Einar Sneve Martinussen
Vår 2022

En plattform for innovasjon

Nye Sider er et prosjekt som utforsker hvordan folkebibliotek i distrikt kan jobbe med innovasjon for styrket sosial infrastruktur.

Tre linser

En strategisk pakke

Hva er problemet vi prøver å løse?
Før vi bestemmer hva vi skal gjøre må vi vite hva vi vil fikse. Prøv å definere hva utfordringen er så enkelt som mulig.

Folkebiblioteksloven
 Opplysning og utdanning
 Annen kulturell virksomhet
 Aktiv formidling
 Uavhengig møteplass
 Offentlig samtale og debatt
 Gjøre tjenesten kjent

Forankring
Arbeidet vårt er best når det er relevant og kan sees et større perspektiv. Hvordan svarer det vi prøver å løse til lovverk og mål?

FNs bærekraftsmål
Fargelegg relevante bærekraftsmål

Vi brukes lite av barneskolen...

Hvordan kan det se ut?
Det kan være vanskelig å komme opp med noe nytt. Kanskje bør du på en ide da du begynte å fylle ut planleggeren? Stoi på den, eller ikke var redd for å låne noen andres.

Gå ildren et navn, så husker man konseptet til senere.

Prøv å beskrive det, da er det lettere for andre å forstå hva du mener.

Hva om vi har kan ha aktiviteter

Den beste måten å finne ut om en idé flyter eller synker er ved å slippe den - helst før vi har innredet den.

Med andre ord: hvor enkelt kan vi teste konseptet vårt med menneskene vi vil involvere for å få svar på spørsmålene våre?

Inspirasjon

Husk at alle gode ideer kommer fra et sted. Det er viktig å la seg inspirere og tenke hvordan den det ser ut her?

Hvordan tester vi det?
Før å vite et konseptet vårt er relevant må menneskene vi prøver nå involveres.

Hvem skal involveres?
 Barnehage
 Barneeskole
 Ungdomsskole
 VGS
 Studenter
 Politikere
 Renholdspersonell
 Unge voksne
 Seniorer

Hvordan kan vi teste det?

Program

Hva vil vi ha svar på?

Før vi kan planlegge testen burde vi også vite hva vil vi ha ut av den.

Hva skjedde og hva nå?
Uansett hvordan testen din gikk har du nok lært noe. Prøv å koke ned inntrykkene og innspillene du fikk på noen linjer. Er det noe vi kan ta videre, og hvordan?

Hva lærte du av testen?

Noen ting kan løses fort, andre ting tar mer tid. Basert på det du vet nå, hva skal til om konseptet skal tas videre?

Kan du kalle ned erfaringene dine til konkrete gjøremål?

Det kom noen og de som kom...

Nokkelinnsikter

Hva skal til for å ta det videre?

Gjøreliste

Kommunal- og distriktsdepartementet
Veileder

Byggekløssen for gode liv i fellesskap
Veileder om bruk og utvikling av fellesskap

Kultur- og likestillingsdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Strategi

Rom for ulikhet og variasjon
Nasjonal biblioteksstrategi 2024-2027

Utvikla og testa sammen med bibliotek og innbyggere

Gjennom arrangement, workshops og samtaler har jeg testa denne metoden å jobbe på.

Personlig motivasjon

Designer på bygda

A black and white photograph of a classroom. A teacher is sitting on the right, facing a group of children who are sitting on chairs. The children are looking towards the teacher. On the wall behind them, there are educational posters, including one with the alphabet and another with numbers. The scene is dimly lit, with the text overlaid on the image.

01

Bakgrunn og innsiktsarbeid

Folkebibliotek som infrastruktur

Lovgivning, planer og strategier

Kommunal rolle og prioritering

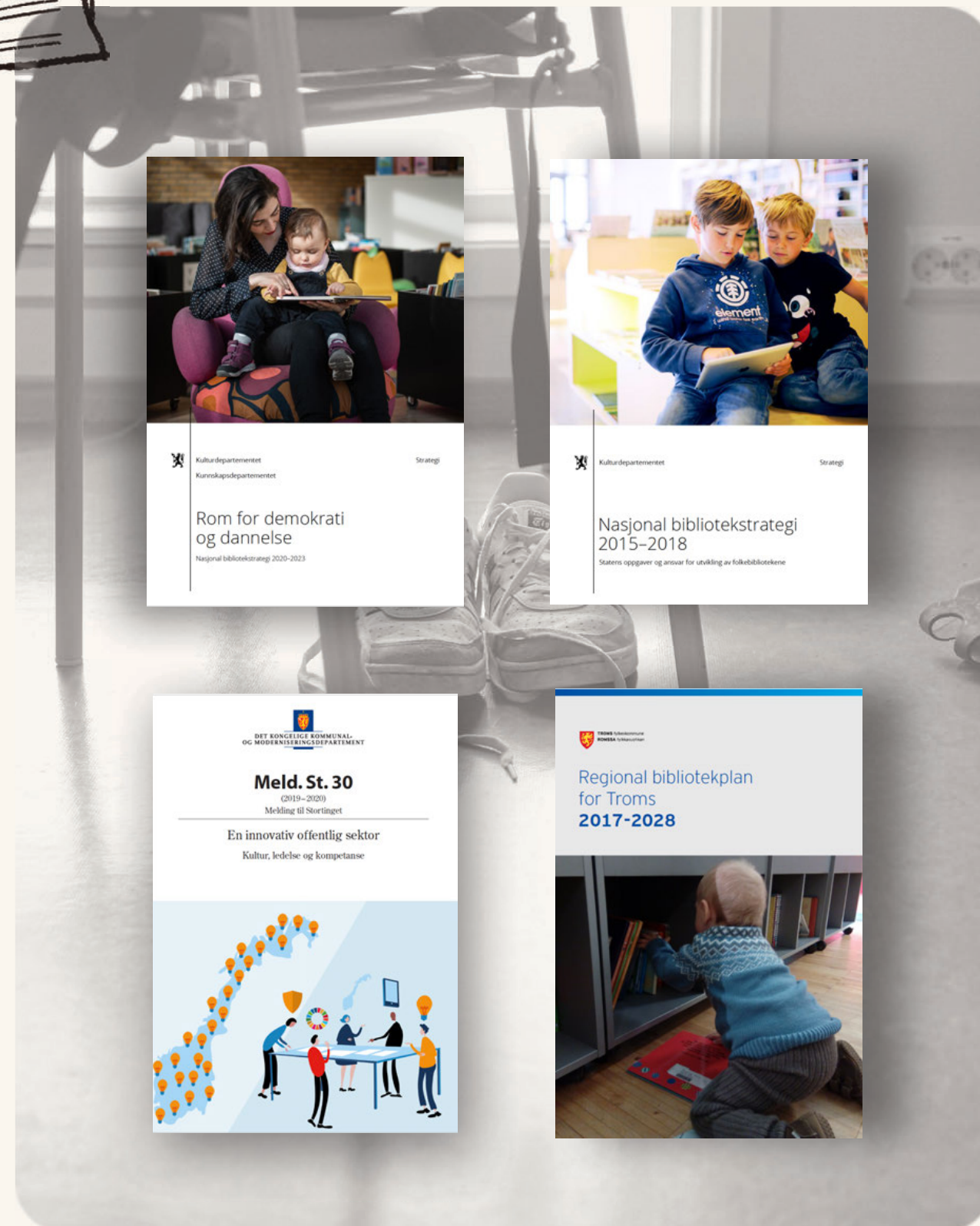
Hverdagsbiblioteket

Kontekst

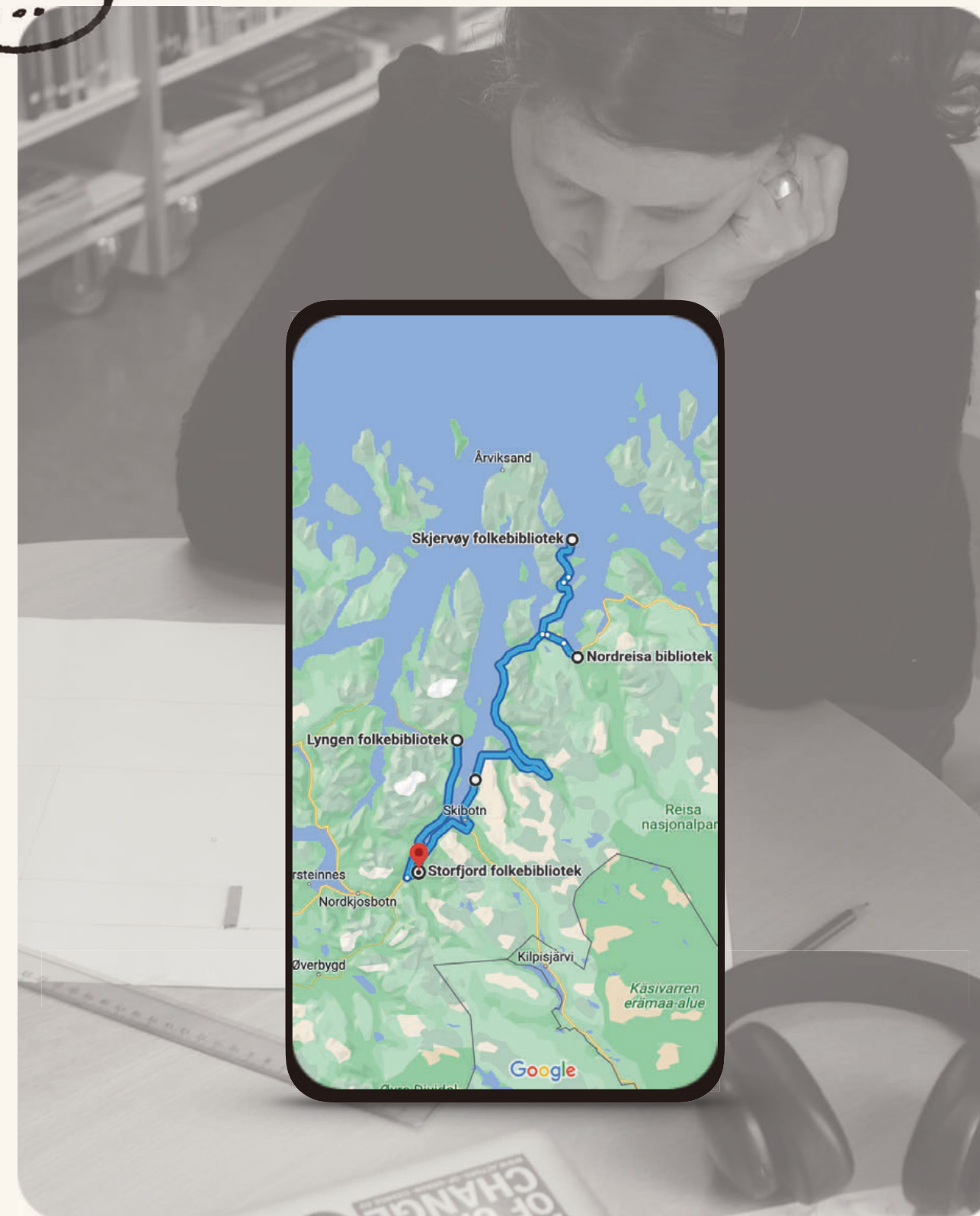
Hva er dagens situasjon?

01 Dokumentgjennomgang

02 Intervju

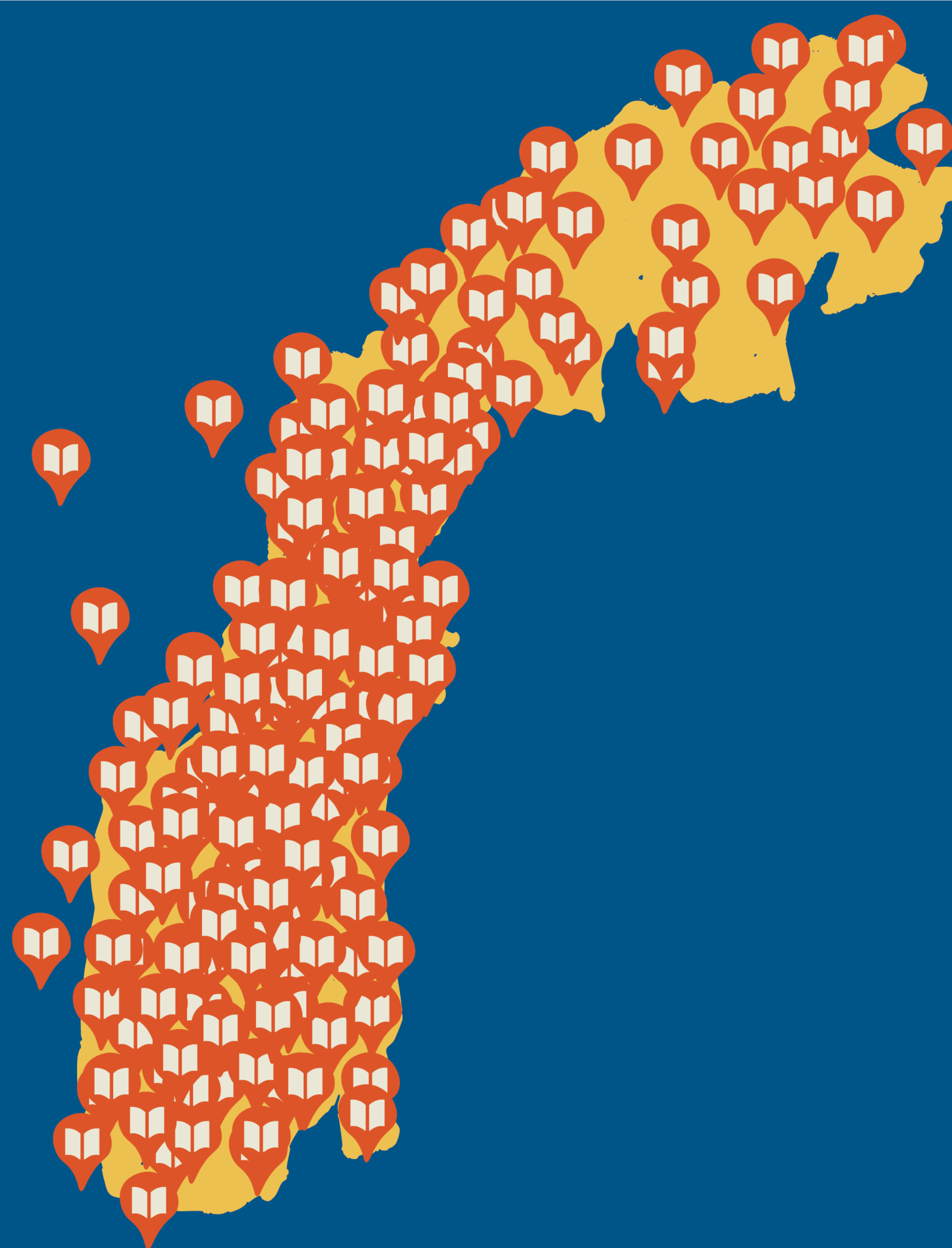
03 Innsiktsportefølje

Folkebibliotek er en viktig sosial infrastruktur

Knytter landet sammen og gir forutsetninger for å leve gode liv i by og bygd.

Med nye lover følger nye krav

Kapittel I. Folkebibliotekenes formål og virksomhet.

§ 1.Målsetting

Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet.

Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.

Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet.

Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent. Folkebibliotekene er ledd i et nasjonalt biblioteksystem.

- Lov om folkebibliotek (2014)

Planer og strategier

Nasjonale visjoner og forventninger presenteres fra regjering, som legger føringer for regionale og lokale planer

Kulturdepartementet

Strategi

Nasjonal bibliotekstrategi
2015–2018

Statens oppgaver og ansvar for utvikling av folkebibliotekene

Kulturdepartementet

Kunnskapsdepartementet

Strategi

Rom for demokrati
og dannelse

Nasjonal bibliotekstrategi 2020–2023

TROMS Fylkeskommune
ROMSSA Fylkesbibliotek

Regional bibliotekplan
for Troms
2017–2028

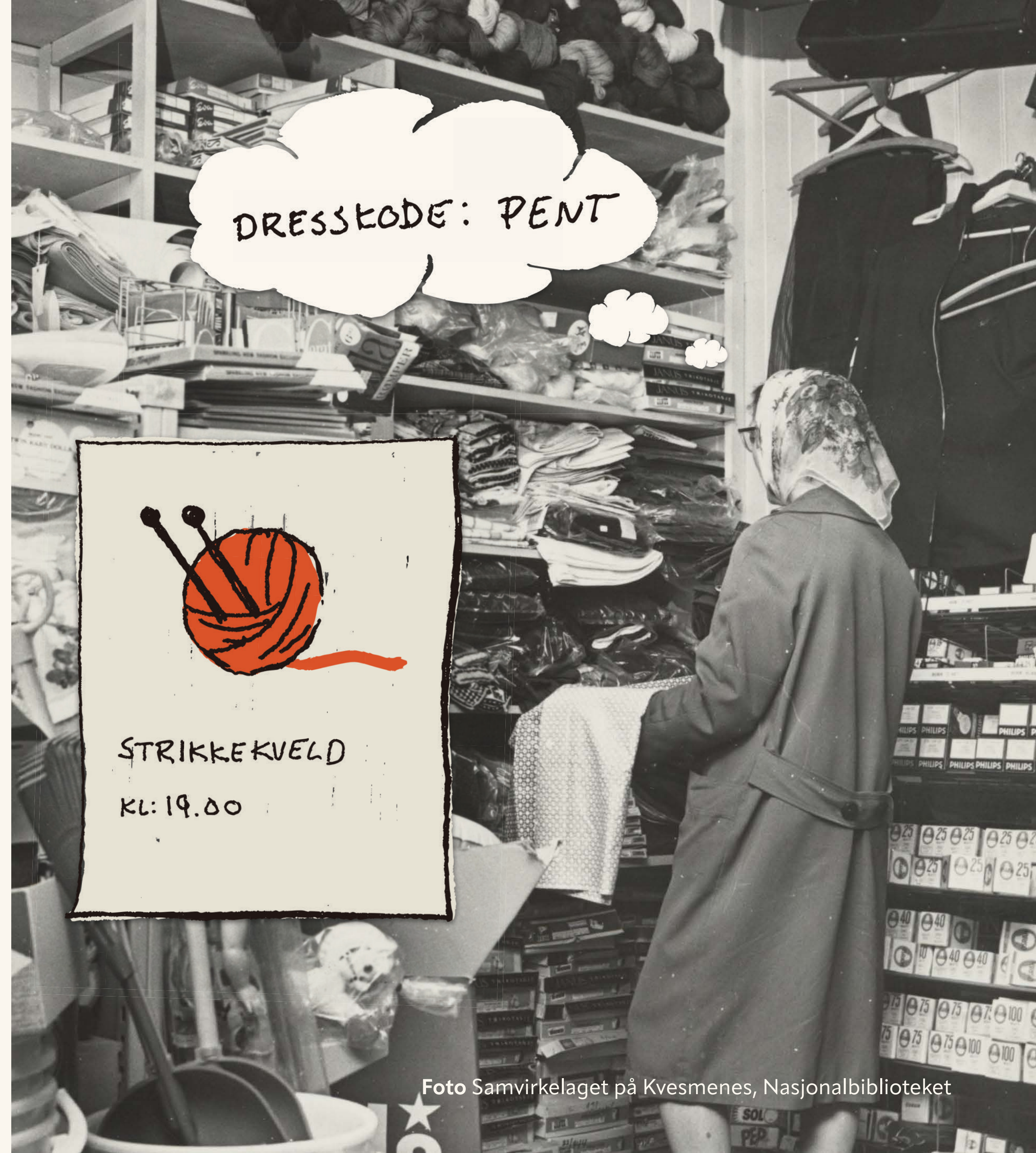

Ulikt syn på bibliotek

"Biblioteket oppleves av noen som høykultur (...)

En dame følte hun ikke kunne være med på strikkekveld fordi hun ikke hadde noe passende å ha på seg"

- Bibliotekar Nord-Troms

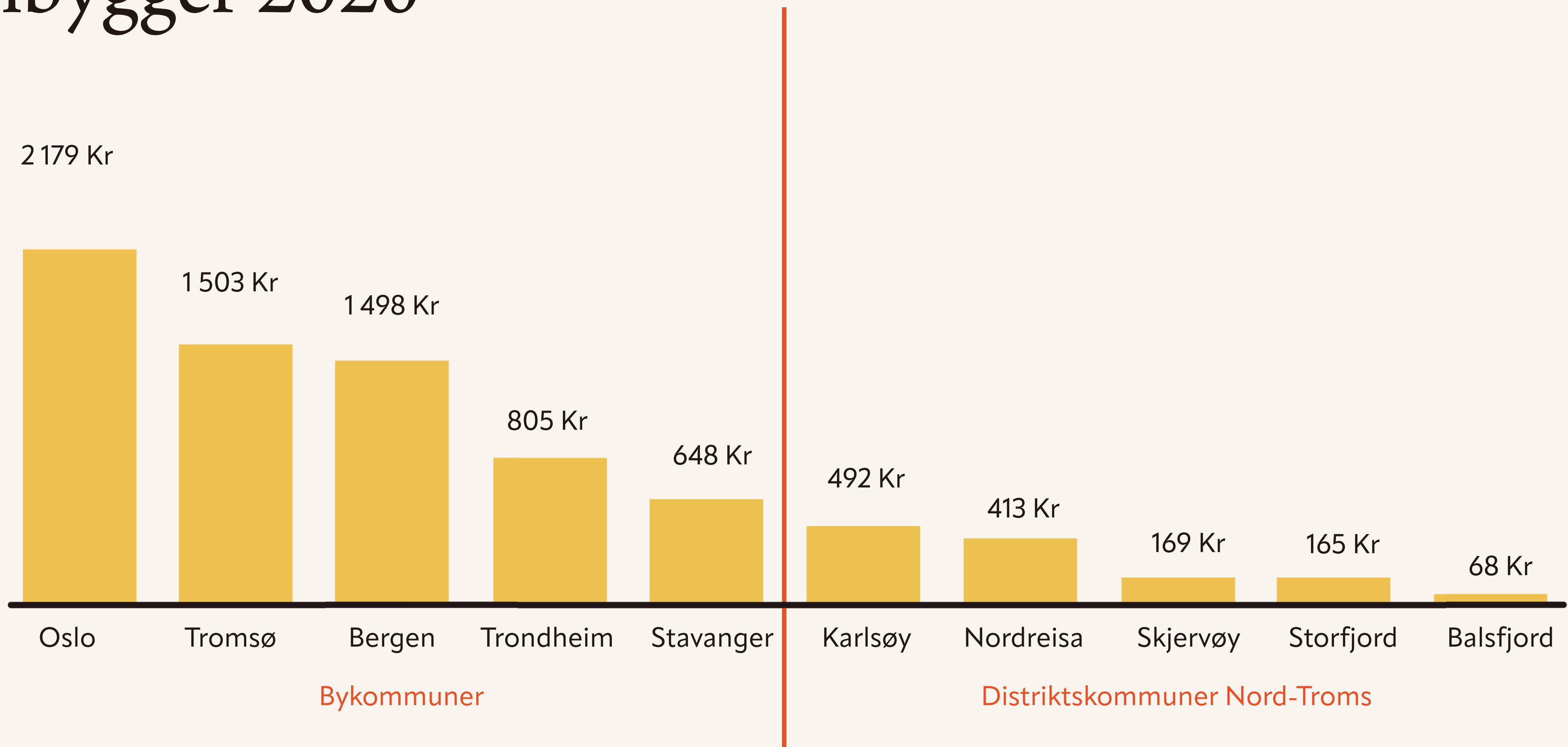
Folkebibliotek er en kommunal oppgave

"Slik det er i dag, sliter vi faktisk med å overholde lovkrava."

- Silja, bibliotekar Storfjord

Brutto investeringsutgifter til per innbygger 2020

Evnen til å være et bibliotek alene

Hverdagsbiblioteket

Prosjekter ser på bibliotek som fysisk plass, digital infrastruktur eller arrangement gjennom prosjektstøtte.

"Alle tiltakene som har vært gjennomført hadde ikke vært mulig uten prosjektstøtte."

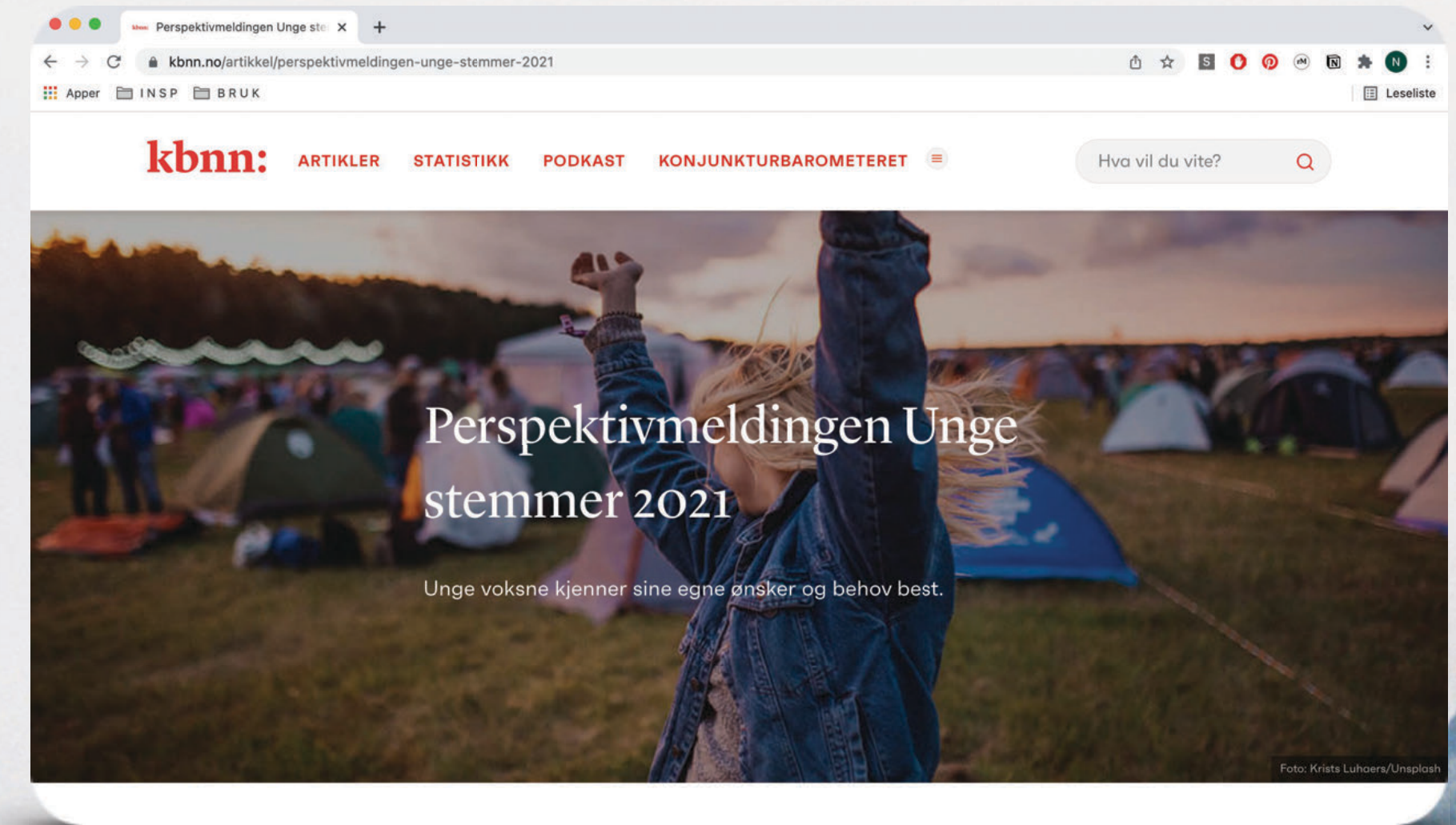
- Sluttrapport Folkebibliotek som litteraturhus
(2017)

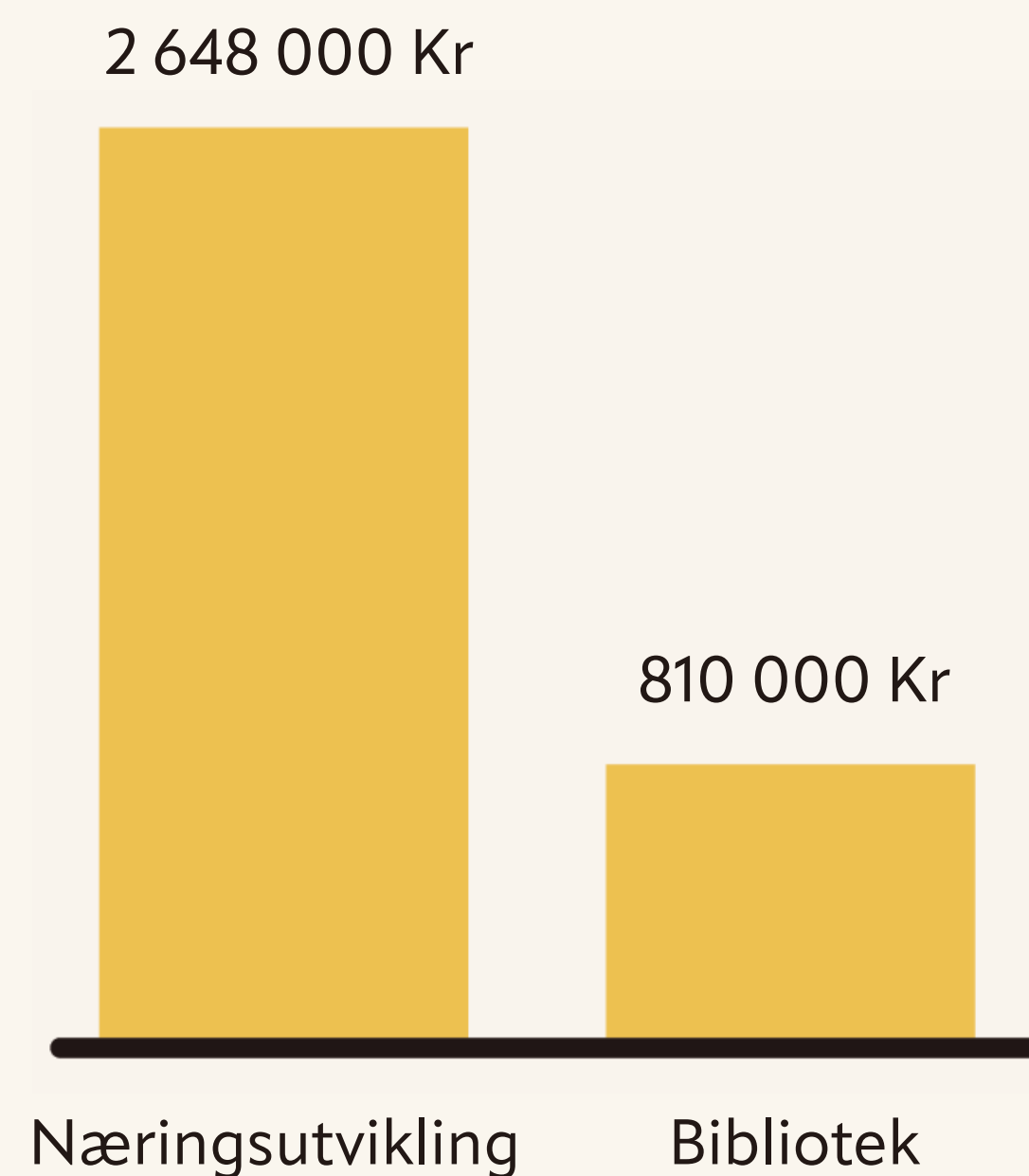

Kontekst

Sosiale møteplasser, samarbeid og kontinuitet, samt tilrettelegging for hverdagslivet er viktige nøkkelpunkter for utviklingen av regionen Nord-Troms.

Et distriktspolitisk innspill

"arbeidsplassvekst i næringslivet bare forklarer omtrent **6 prosent** av avviket mellom gjennomsnittlig befolkningsvekst for distriktskommuner og utviklingen for landet som helhet."

- Det handler om Norge, Norman-utvalget

Kort sagt

Folkebibliotek i distrikt har et potensiale for å løse samfunnsutfordringer, men er avhengig av å jobbe mer strategisk og bli prioritert lokalt.

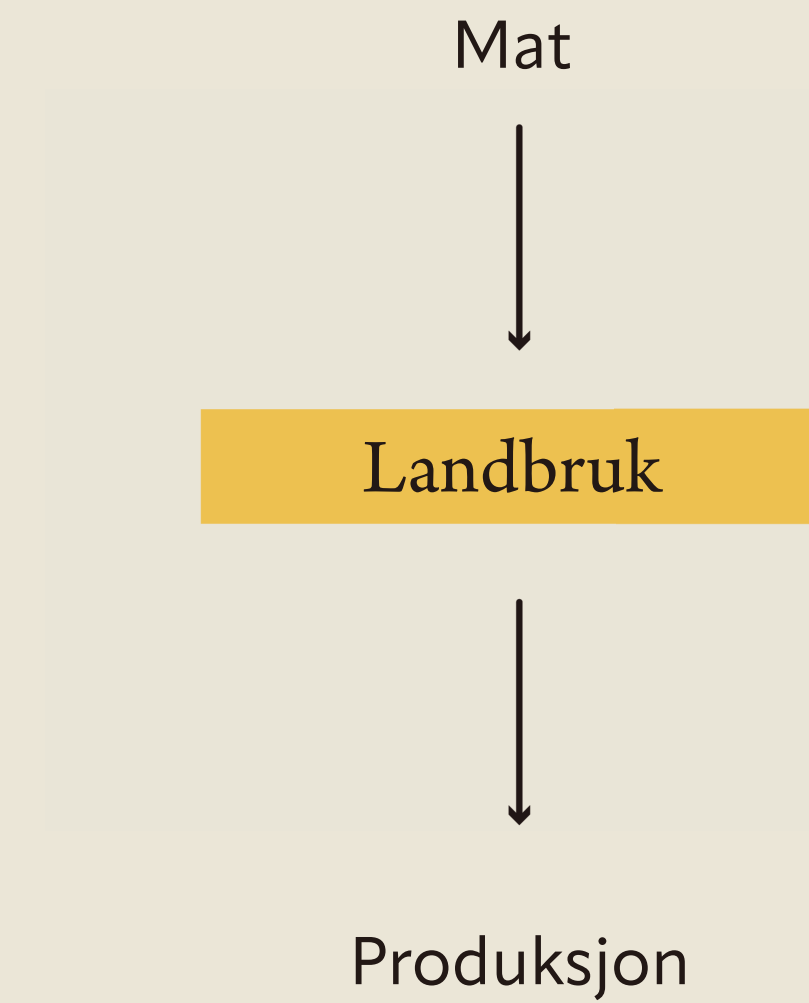
Plattform

Et springbrett for andre prosjekt og aktiviteter som kan løse flere behov i samfunnet.

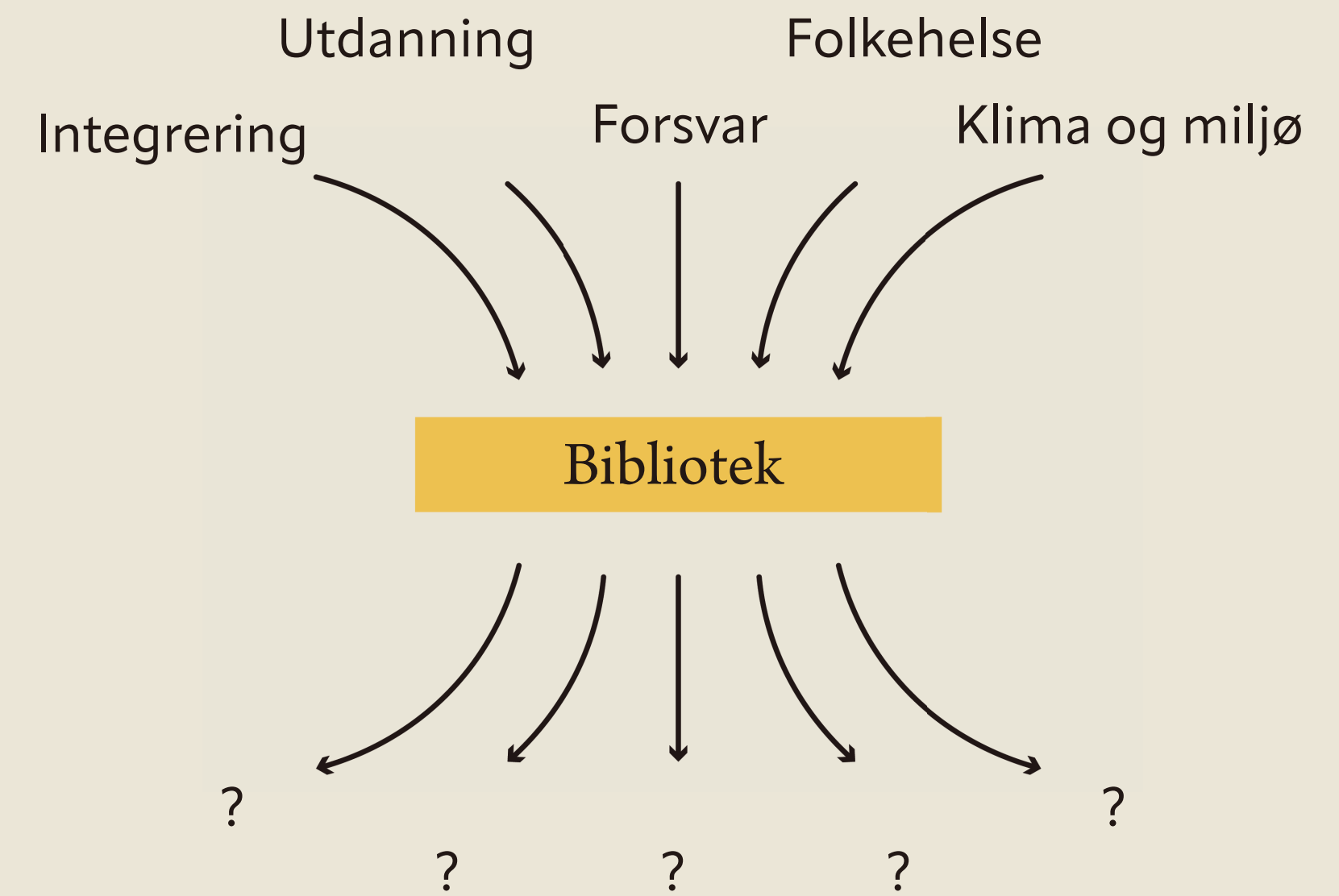
Plattform

Et springbrett for andre prosjekt og aktiviteter som kan løse flere behov i samfunnet.

Plattform

Et springbrett for andre prosjekt og aktiviteter som kan løse flere behov i samfunnet.

02

Avgrensning og prosess

Scope

Mulighetsstudie

Feltarbeid

Nøkkelinnsikter

Problemstilling

Scope

Jeg har utforsket hva disse «nye» elementene kan innebære.

Kapittel I. Folkebibliotekenes formål og virksomhet.

1.Målsetting

Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet.

Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.

Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet.

Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent.

Folkebibliotekene er ledd i et nasjonalt biblioteksystem.

Scope

Hvordan kan jeg som designer hjelpe Storfjord Folkebibliotek som case å hoppe bukk over 7 år med strategier?

Mulighetsstudie som metode

Mulighetsstudie

En portefølje som utforsker hva morgendagens bibliotek kan være.

Hva om man kunne låne fra naboens bokhylle?

Ved å åpne opp bibliotekets database, kan innbyggere registrere sine bøker eller ting de er villig til å låne ut. Folk og bibliotek kan spare mye penger og ressurser, men også komme i kontakt med folk i lokalsamfunnet.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

1 11 12

Inspirasjon: Nabobil

Hva om var en arena for innspill fra innbyggere?

Biblioteket holder allerede folkemøter, men hva om man også kunne komme med innspill til nærmiljøets utvikling og hjelpe lokalpolitikere ta stilling i krevende saker?

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

5 10 16 17

Inspirasjon: Deltagende budsjettering

Hva om man lagde en bibliotekshage?

Et sted man kan dyrke grønnsaker eller blomster sammen, dele erfaring eller møte andre mennesker.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

2 11 12 13 15

Inspirasjon: Dyrk Varanger

Hva om biblioteket ble en bygdecampus?

Et sted studenter kan ha arbeide, ha grupper, og en sosial møteplass som tilrettelegger for bo hjemme mens man studerer eller kombinere studier og relevant arbeidserfaring i kommunen.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

4 9

Inspirasjon: Erfaringsbibliotek

Lån Egil

Hva om man kunne låne en annen person?

Hva om biblioteket gjorde så man kunne komme i kontakt med mennesker med samme eller andre interesser og ferdigheter? Noen å gå tur med, lære noe av eller diskutere med.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

10 11 17

Inspirasjon: Human Library

Hva om man hadde et Tingotek?

Videreutviklet utstyrssentral innbyggere trenger en gang i blant? Hva om vi kunne låne en bæremeis, ekstra koffert, reisevogn, drill eller kvistkvern når vi trenger det uten å kjøpe eget?

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

1 9 11 12

Inspirasjon: Bærekraftige Liv Landås

Hva om distriktet hadde en egen studentforening?

Å organisere seg selv kan skape et sterkere nettverk og samhold blant studentene, men også gjøre det bedre tilrettelegging for studentenes hverdag.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

4 17

Inspirasjon: Studentforening Ser-Varanger

Hva om man arrangerte folkefortelling?

Historie er ikke bare det som ligger i bakken eller står i bøkene, det er også det som lever i hodene på menneskene rundt oss. Folkefortelling kan samle og dele disse historiene.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

4 11

Inspirasjon: Koppeland

Hva om biblioteket var en ungdomsklubb?

Ved å gi en gruppe ansvar for å lytte til andre ungdommer i lokalsamfunnet, kan man finne gjennomføringsmodeller sammen med kommune og frivillige lag.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

11 16 17

Inspirasjon: Biblio Tøyen

Hva om biblioteket var et folkemuseum?

En arena for å forvalte og koordinere lokalt kulturarbeid. Gjennom å la ulike miljøer og interessegrupper samle inn materiale og gjøre det levende gjennom utstillinger på biblioteket.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

4 11

Inspirasjon: Dugnad for historiebevaring

Hva om lånevitteringa var et regnskap?

Tenk om merkingen i bøkene inviterte deg til bibliotekets program eller utstyrssentral. Eller lånevitteringa sa noe om karbonavtrykk ditt eller hvor mye penger du har spart.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

8 12

Inspirasjon: Wichita Public Library

Hva om biblioteket holdt fiksefester?

Et sted man kan ta med noe de trenger å få fiksa og får hjelp. En sosial møteplass hvor prat og kunnskap kan deles over en sokk som må stoppes, en brødrister som må skrues på eller en skjorte som må sys.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

11 12

Inspirasjon: Bærekraftige Liv

Mulighetsstudie

En portefølje som utforsker hva morgendagens bibliotek kan være.

Hva om man kunne låne fra naboens bokhylle?

Ved å åpne opp bibliotekets database, kan innbyggere registrere sine bøker eller ting de er villig til å låne ut. Folk og bibliotek kan spare mye penger og ressurser, men også komme i kontakt med folk i lokalsamfunnet.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

1 11 12

Inspirasjon: Nabobil

Hva om var en arena for innspill fra innbyggerne?

Bibliotek kan være en arena for innbyggerne å komme med innspill og kreve endringer.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

5 10 16 17

Hva om man lagde en bibliotekshage?

Et sted med grønnsaker og møteplasser sammen, møte andre mennesker.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

2 11 12 13 15

Hva om biblioteket ble en bygdecampus?

Et sted studenter kan ha arbeid, ha grupper, og en sosial møteplass som tilrettelegger for bo hjemme mens man studerer eller kombinere studier og relevant arbeidserfaring i kommunen.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

4 9

Inspirasjon: Erfaringsbibliotek

Lån Egil

Hva om man kunne låne en annen person?

Hva om biblioteket gjorde så man kunne komme i kontakt med mennesker med samme eller andre interesser og ferdigheter? Noen å gå tur med, lære noe av eller diskutere med.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

10 11 17

Inspirasjon: Human Library

Hva om man hadde et studentbibliotek?

Viden og innbyggerne i blant kan låne e-bøker og kaffe og kvist uten å betale.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

5 10 16 17

Hva om man hadde et studentbibliotek?

Å organisere et studentbibliotek kan være en god idé og samholte studentene det bedre studentene.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

4 11

Inspirasjon: Koppbibliotek

Hva om man arrangerte en folkefortelling?

Historie er ikke bare det som gigger i bakken eller står i åkene, det er også det som lever i hodene på menneskene rundt oss. Folkefortelling kan samle og dele disse historiene.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

4 11

Inspirasjon: Koppbibliotek

Hva om biblioteket var en ungdomsklubb?

Ved å gi en gruppe ansvar for å lytte til andre ungdommer i lokalsamfunnet, kan man finne gjennomføringsmodeller sammen med kommune og frivillige lag.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

11 16 17

Inspirasjon: Biblio Tøyen

Hva om biblioteket var et folkemuseum?

En arena for å forvalte og koordinere lokalt kulturarbeid. Gjennom å la ulike miljøer og interessegrupper samle inn materiale og gjøre det levende gjennom utstillinger på biblioteket.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

4 11

Inspirasjon: Dugnad for historiebevaring

Hva om lånevitteringa var et regnskap?

Tenk om merkingen i bøkene inviterte deg til bibliotekets program eller utstyrssentral. Eller lånevitteringa sa noe om karbonavtrykk ditt eller hvor mye penger du har spart.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

8 12

Inspirasjon: Wichita Public Library

Hva om biblioteket holdt fiksefester?

Et sted man kan ta med noe de trenger å få fiksa og får hjelp. En sosial møteplass hvor prat og kunnskap kan deles over en sokk som må stoppes, en brødrister som må skrues på eller en skjorte som må sys.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

11 12

Inspirasjon: Bærekraftsbibliotek

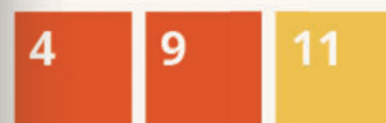
Mulighetsstudie

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

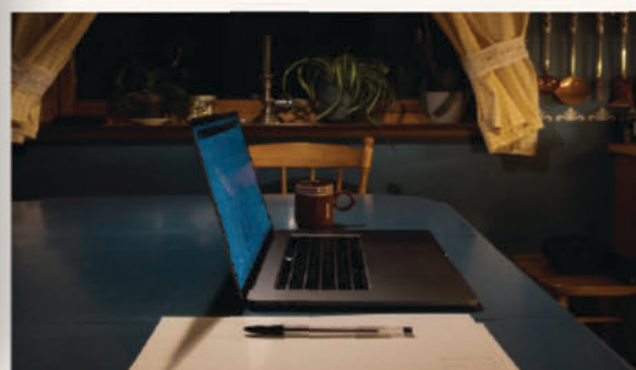
FNs bærekraftsmål

Hva om biblioteket ble en **bygdecampus**?

Et sted studenter kan ha arbeide, ha grupper, og en sosial møteplasser som tilrettelegger for bo hjemme mens man studerer eller kombinere studier og relevant arbeidserfaring i kommunen.

Inspirasjon: Erfaringene fra Covid-19

Hva om distriktet hadde en egen **studentforening**?

Å organisere seg selv kan skape et sterkere nettverk og samhold blant studentene, men også gjøre det bedre tilrettelegging for studentenes hverdag.

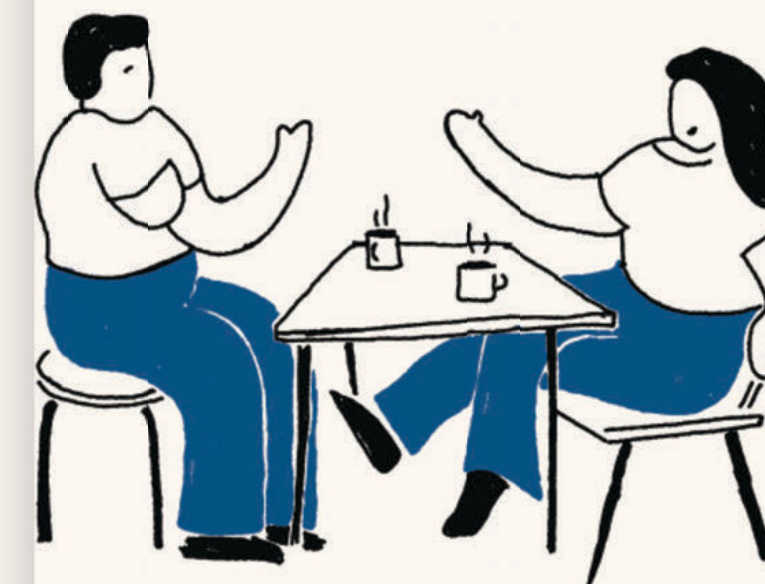
Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

Inspirasjon: Studentforening Sør-Varanger

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

Hva om biblioteket var et **co-working space**?

En arena for folk med hjemmekontor eller er selvstendig næringsdrivende. Et fellesskap og profesjonelt nettverk å gå til for prat og råd, eller et sted å arrangere møter.

Inspirasjon: HÚSIÐ

Mulighetsstudie

Hva om man arrangerte folkefortelling?

Historie er ikke bare det som ligger i bakken eller står i bøkene, det er også det som lever i hodene på menneskene rundt oss. Folkefortelling kan samle og dele disse historiene.

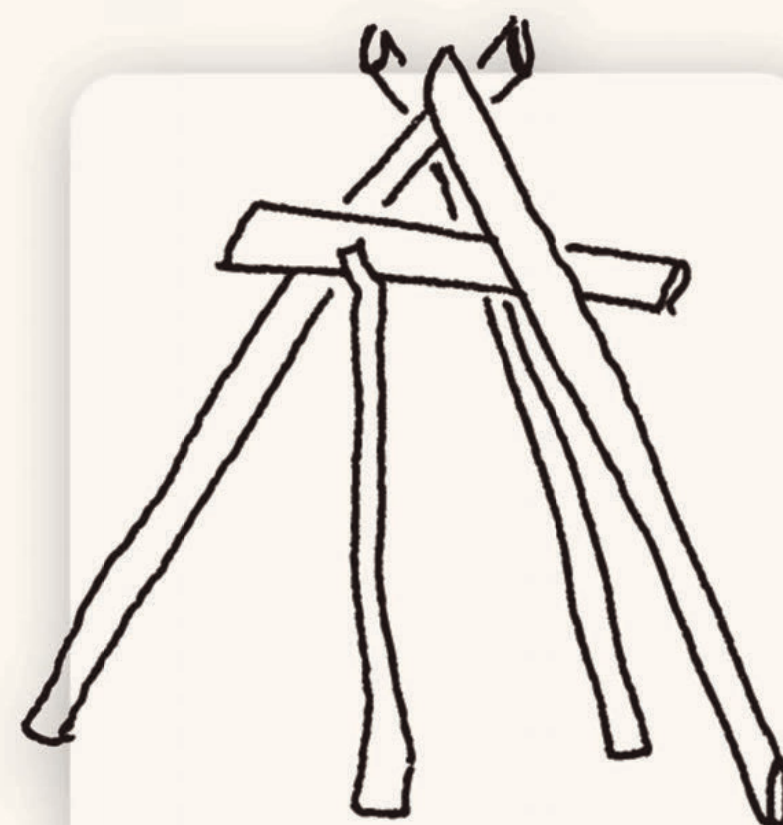
Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

Inspirasjon: Kopervik historielag

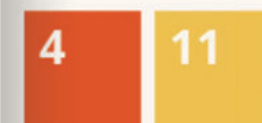
Hva om biblioteket var et folkemuseum?

En arena for å forvalte og koordinere lokalt kulturarbeid. Gjennom å la ulike miljøer og interessegrupper samle inn materiale og gjøre det levende gjennom utstillinger på biblioteket.

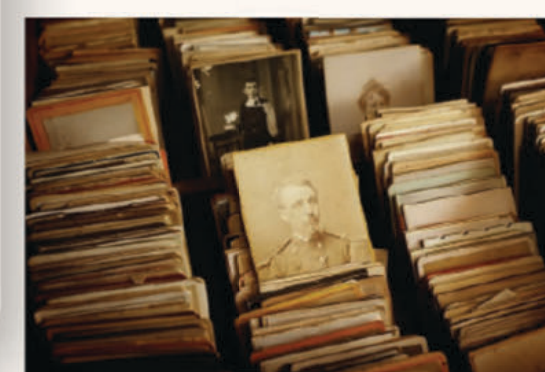
Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

Inspirasjon: Dugnad for historiebevaring

Hva om biblioteket holdt fiksefester?

Et sted man kan ta med noe de trenger å få fiksa og får hjelp. En sosial møteplass hvor prat og kunnskap kan deles over en sokk som må stoppes, en brødrister som må skrus på eller en skjorte som må sys.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

Inspirasjon: Bærekraftige Liv Landås

Mulighetsstudie

Lån bil

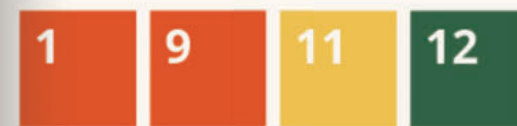
Hva om biblioteket lånte ut kommunens **bilpark**?

Gjennom å åpne booking-systemet for kommunens biler kan innbyggere bruke bilene i tiden de står stille. Dette kan hjelpe de som ikke har egen bil eller gjøre at noen slipper å ha to.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

Inspirasjon: Halden Kommune

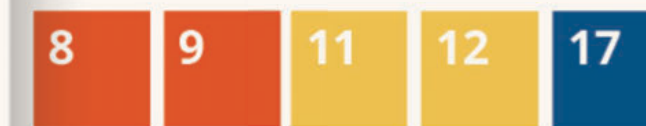
Hva om biblioteket lånte til næringslivet?

I stedet for at bedrifter må gå til innkjøp av utstyr som brukes en gang i blant, kunne utstyrssentralen også være åpen for næringslivet. Kanskje til og med i spleiselag?

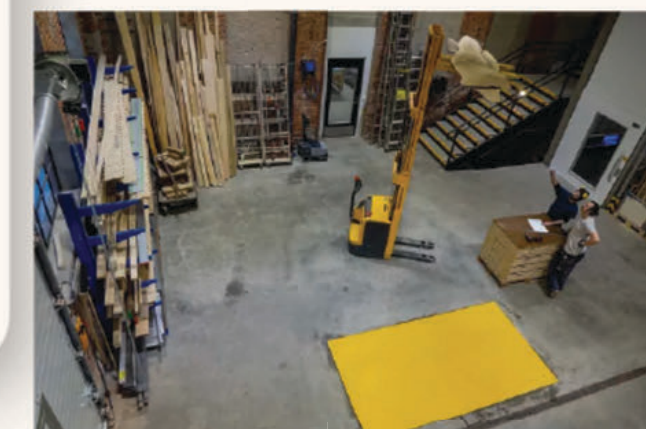
Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

Inspirasjon: Fellesverkstedet Oslo

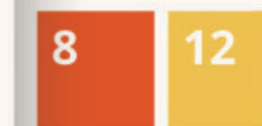
Hva om lånekvitteringa var et **regnskap**?

Tenk om merkingen i bøkene inviterte deg til bibliotekets program eller utstyrssentral. Eller lånekvitteringa sa noe om karbonavtrykk ditt eller hvor mye penger du har spart.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

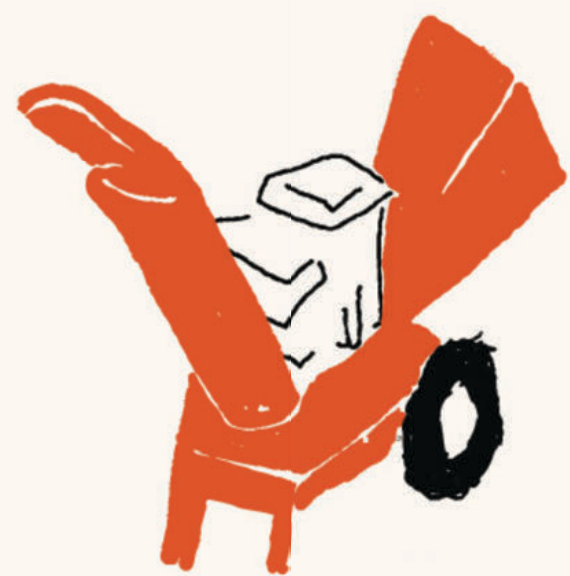
FNs bærekraftsmål

Inspirasjon: Wichita Public Library

Mulighetsstudie

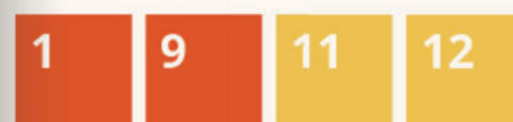
Hva om man hadde et **Tingotek**?

Videreutviklet utstyrssentral innbyggere trenger en gang i blant? Hva om vi kunne låne en bæremeis, ekstra koffert, reisevogn, drill eller kvistkvern når vi trenger det uten å kjøpe eget?

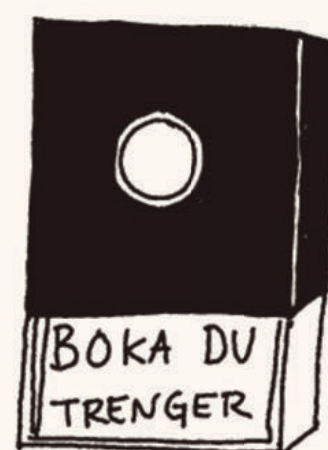
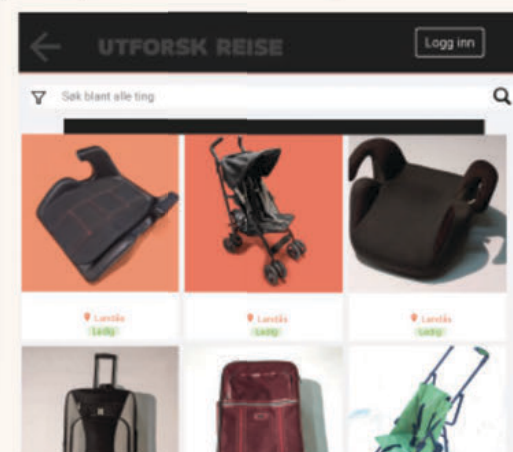
Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

Inspirasjon: Bærekraftige Liv Landås

Hva om man kunne låne fra **naboens bokhylle**?

Ved å åpne opp bibliotekets database, kan innbyggere registrere sine bøker eller ting de er villig til å låne ut. Folk og bibliotek kan spare mye penger og ressurser, men også komme i kontakt med folk i lokalsamfunnet.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

Inspirasjon: Nabobil

Lån Egil

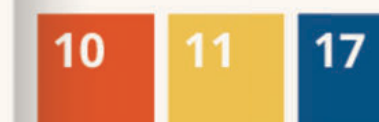
Hva om man kunne låne en **annen person**?

Hva om biblioteket gjorde så man kunne komme i kontakt med mennesker med samme eller andre interesser og ferdigheter? Noen å gå tur med, lære noe av eller diskutere med.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

Inspirasjon: Human Library

Mulighetsstudie

En portefølje som utforsker hva morgendagens bibliotek kan være.

Hva om man kunne låne fra naboens bokhylle?

Ved å åpne opp bibliotekets database, kan innbyggere registrere sine bøker eller ting de er villig til å låne ut. Folk og bibliotek kan spare mye penger og ressurser, men også komme i kontakt med folk i lokalsamfunnet.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

1 11 12

Inspirasjon: Nabobil

Hva om var en arena for innspill fra innbyggere?

Biblioteket holder allerede folkemøter, men hva om man også kunne komme med innspill til nærmiljøets utvikling og hjelpe lokalpolitikere ta stilling i krevende saker?

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

5 10 16 17

Inspirasjon: Deltagende budsjettering

Hva om man lagde en bibliotekshage?

Et sted man kan dyrke grønnsaker eller blomster sammen, dele erfaring eller møte andre mennesker.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

2 11 12 13 15

Inspirasjon: Dyrk Varanger

Hva om biblioteket ble en bygdecampus?

Et sted studenter kan ha arbeide, ha grupper, og en sosial møteplass som tilrettelegger for bo hjemme mens man studerer eller kombinere studier og relevant arbeidserfaring i kommunen.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

4 9

Inspirasjon: Erfaringsbibliotek

Lån Egil

Hva om man kunne låne en annen person?

Hva om biblioteket gjorde så man kunne komme i kontakt med mennesker med samme eller andre interesser og ferdigheter? Noen å gå tur med, lære noe av eller diskutere med.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

10 11 17

Inspirasjon: Human Library

Hva om man hadde et Tingotek?

Videreutviklet utstyrssentral innbyggere trenger en gang i blant? Hva om vi kunne låne en bæremeis, ekstra koffert, reisevogn, drill eller kvistkvern når vi trenger det uten å kjøpe eget?

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

1 9 11 12

Inspirasjon: Bærekraftige Liv Landås

Hva om distriktet hadde en egen studentforening?

Å organisere seg selv kan skape et sterkere nettverk og samhold blant studentene, men også gjøre det bedre tilrettelegging for studentenes hverdag.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

4 17

Inspirasjon: Studentforening Ser-Varanger

Hva om man arrangerte folkefortelling?

Historie er ikke bare det som ligger i bakken eller står i bøkene, det er også det som lever i hodene på menneskene rundt oss. Folkefortelling kan samle og dele disse historiene.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

4 11

Inspirasjon: Koppeland

Hva om biblioteket var en ungdomsklubb?

Ved å gi en gruppe ansvar for å lytte til andre ungdommer i lokalsamfunnet, kan man finne gjennomføringsmodeller sammen med kommune og frivillige lag.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

11 16 17

Inspirasjon: Biblio Tøyen

Hva om biblioteket var et folkemuseum?

En arena for å forvalte og koordinere lokalt kulturarbeid. Gjennom å la ulike miljøer og interessegrupper samle inn materiale og gjøre det levende gjennom utstillinger på biblioteket.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

4 11

Inspirasjon: Dugnad for historiebevaring

Hva om lånevitteringa var et regnskap?

Tenk om merkingen i bøkene inviterte deg til bibliotekets program eller utstyrssentral. Eller lånevitteringa sa noe om karbonavtrykk ditt eller hvor mye penger du har spart.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

8 12

Inspirasjon: Wichita Public Library

Hva om biblioteket holdt fiksefester?

Et sted man kan ta med noe de trenger å få fiksa og får hjelp. En sosial møteplass hvor prat og kunnskap kan deles over en sokk som må stoppes, en brødrister som må skrues på eller en skjorte som må sys.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

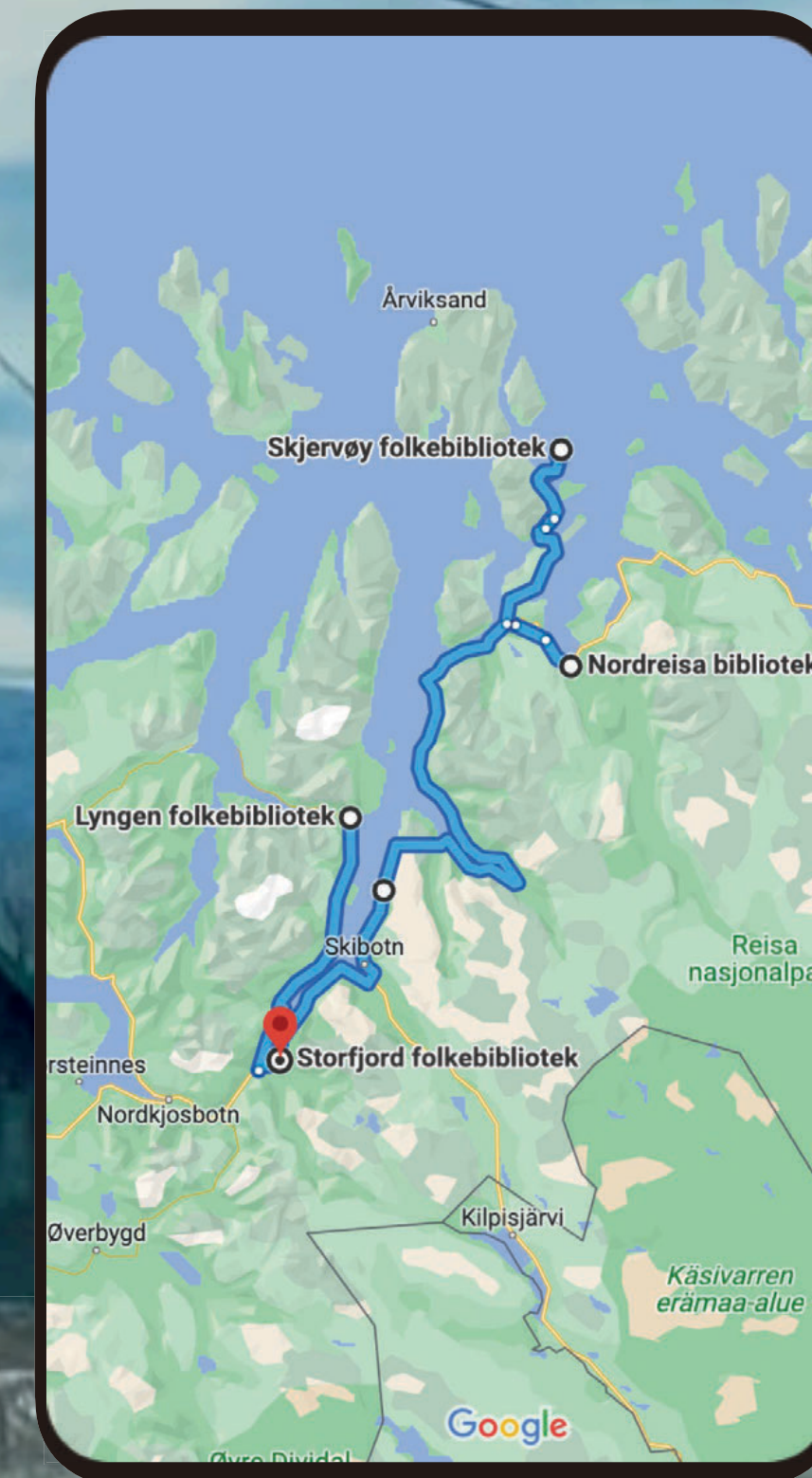
11 12

Inspirasjon: Bærekraftige Liv

Feltarbeid

Møte med andre bibliotek viste at hva som var relevant varierer fra et bibliotek til et annet.

Nøkkelinnsikter

«Man må ikke gå i litteraturhus-fella. Det gir mening å tenke slik i en by, men **hvem bevarer kunnskapsdelen i lokalsamfunnene våre?**»

Nøkkelinnsikter

«Hvert lokalsamfunn er ulikt og har ulike behov. Balansekunsten i det å drive folkebibliotek ligger i **å lese lokalsamfunnet sitt.**»

Nøkkelinnsikter

«I teorien er det ingenting som er feil i biblioteket.
Finnes rammebetingelsene, finnes rommet.»»

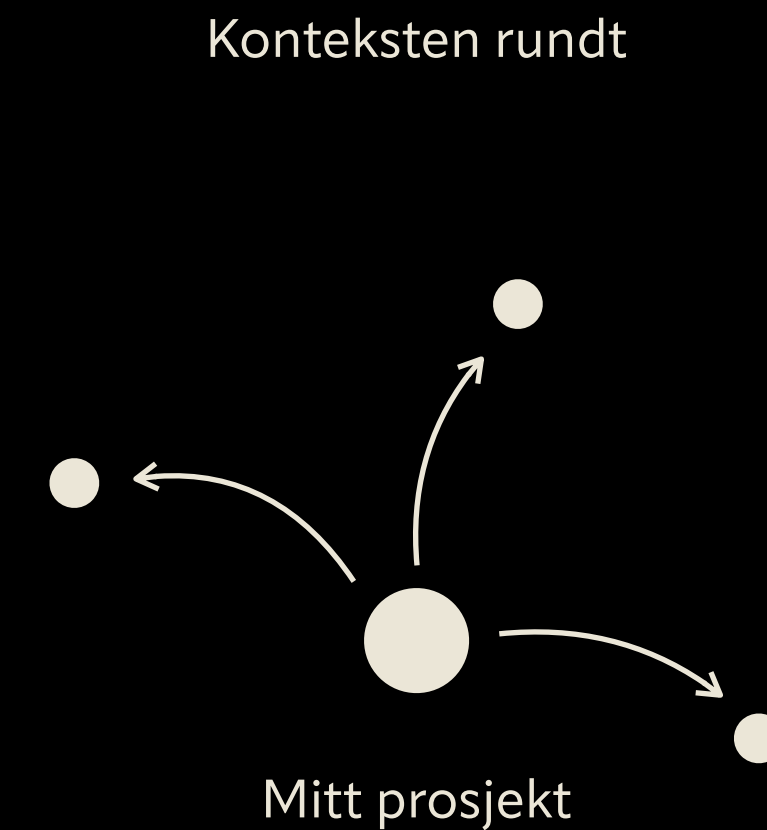
Nøkkelinnsikter

Ufordringene ligger ikke i mangelen på idéer, men på et strukturelt nivå.

Dark matter som designmateriale

Å bruke design for å adressere de organisatoriske, kulturelle og statlige rammene i konteksten rundt.

Problemformulering

Hvordan kan Folkebibliotek i distrikt jobbe med innovasjon for styrket sosial infrastruktur?

"Social infrastructures: the physical places and organisations that shape the way that people interact ... **local, face-toface interactions - at the school, the playground, and the corner diner - are the building blocks of all public life.**"

03

Metode og teknikker

Veivalg

Half-step

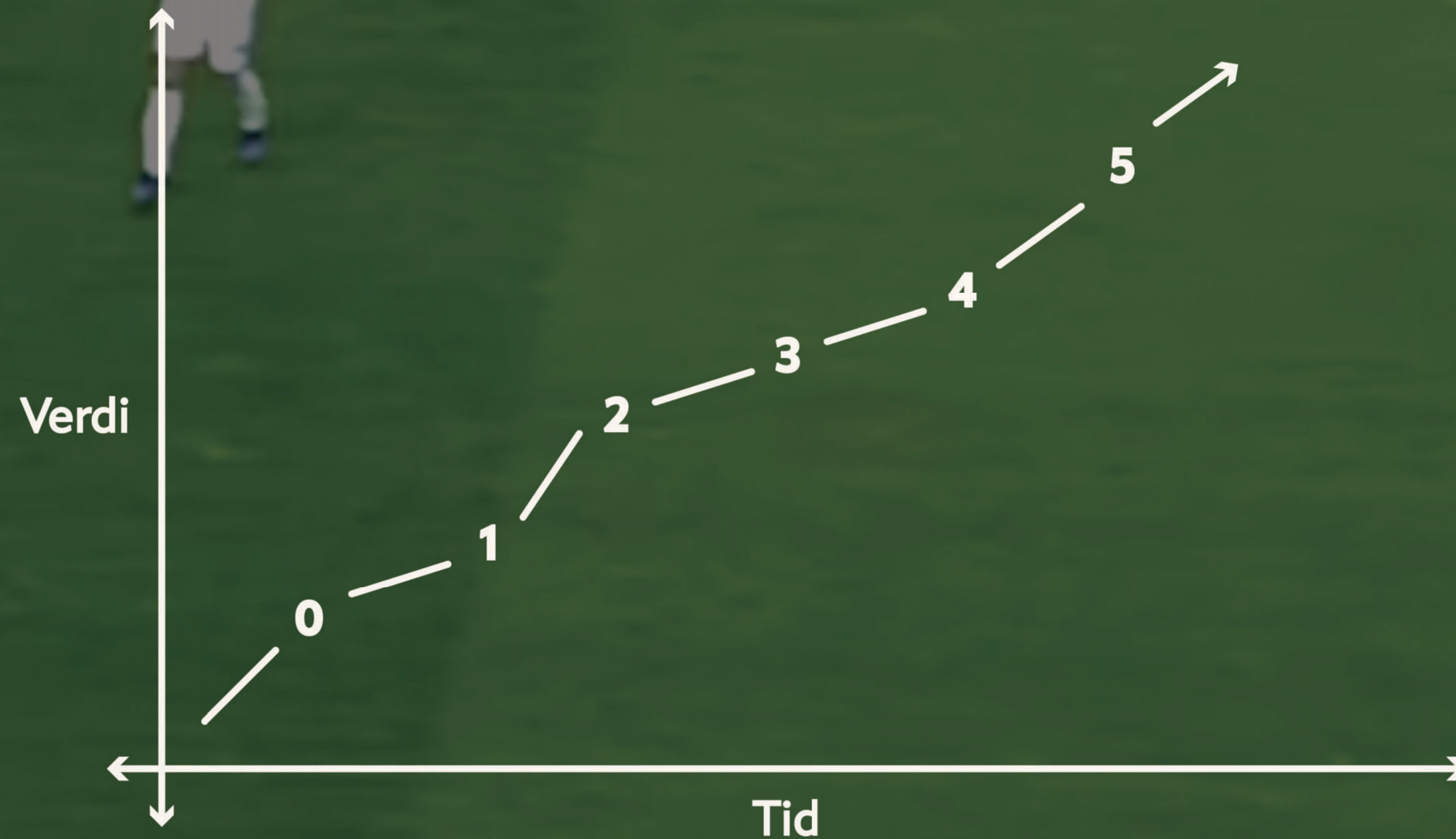
Prototyper

Samskapingssporet

Jeg har jobba med problemstillinga på en lokalt forankra måte.

Half Step

Hva ønsker vi svar på?

Hva om biblioteket ble en bygdecampus?

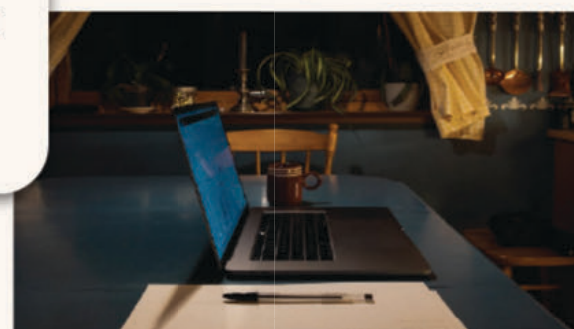
Et sted studenter kan ha arbeide, ha grupper, og en sosial møteplasser som tilrettelegger for bo hjemme mens man studerer eller kombinere studier og relevant arbeidserfaring i kommunen.

olkebiblioteksloven
Aktiv formidling
Opplysning og utda
Kulturell virksomhet
Uavhengig møtepl
Offentlig samtale og

is bærekraftsmål

spirasjon: Erfaringene fra Covid-19

Hva om distriktet hadde en egen studentforening?

Å organisere seg selv kan skape et sterkere nettverk og samhold blant studentene, men også gjøre det bedre tilrettelegging for studentenes hverdag.

olkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

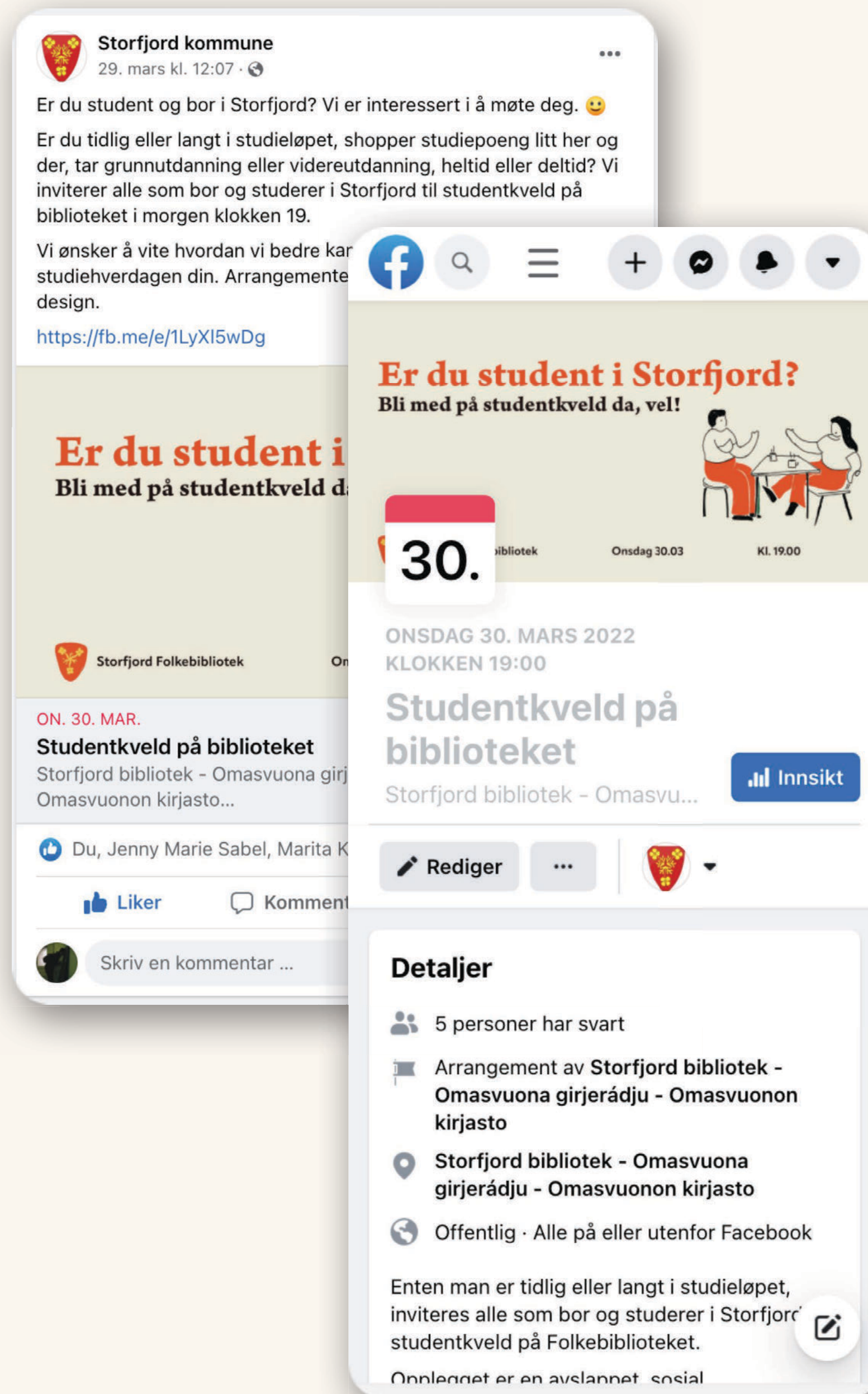
is bærekraftsmål

spirasjon: Studentforening Sør-Varanger

Hvordan tester vi?

Hva er responsen?

Hva om biblioteket ble en bygdecampus?

Et sted studenter kan ha arbeide, ha grupper, og en sosial møteplass som tilrettelegger for bo hjemme mens man studerer eller kombinere studier og relevant arbeidserfaring i kommunen.

Hva om distriktet hadde en egen studentforening?

Å organisere seg selv kan skape et sterkere nettverk og samhold blant studentene, men også gjøre det bedre tilrettelegging for studentenes hverdag.

Inspirasjon: Erfaringene fra Covid-19

- ollebiblioteksloven
- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

Inspirasjon: Studentforening Sør-Varanger

Storjord kommune
29. mars kl. 12:07

Er du student og bor i Storjord? Vi er interessert i å møte deg 😊 Er du tidlig eller langt i studieløpet, shopper studiepøng litt her og der, tar grunnutdanning eller videreutdanning, heltid eller deltid? Vi inviterer alle som bor og studerer i Storjord til studentkveld på biblioteket i morgen klokken 19.

Vi ønsker å vite hvordan vi bedre kan tilrettelegge for studiehverdagen din. Arrangementer er i regi av masterprosjekt i design.

<https://fb.me/j/7LyX15wDg>

Er du student i Storjord?
Bli med på studentkveld da, vel!

ONSDAG 30. MARS 2022
KLOKKEN 19:00

Studentkveld på biblioteket
Storjord bibliotek - Omasvuona kirjasto

5 personer har svart

Arrangement av Storjord bibliotek - Omasvuona kirjasto

Storjord bibliotek - Omasvuona kirjasto

Offentlig · Alle på eller utenfor Facebook

Enten man er tidlig eller langt i studieløpet, inviteres alle som bor og studerer i Storjord til studentkveld på Folkebiblioteket.

Onnløst er en avsløst spesial

Nøkkelinnsikter

- Uten arbeidsgiver i ryggen hadde jeg aldri turt å begynne på studiene. Noen har valgt studier etter å ha fått 3 års studiepermisjon fra jobb i kommunen.
- Det er krevende å studere, så fint å være og vite at man er fler Om det å studere i Storjord og å ha et miljø å forholde seg til
- Litt på hæl, men det går greit etter leggetid for ungan Om det å studere i Storjord

Foreslåtte tiltak/konsept:

Hva om...	Hvem	Fordel	Referanse
...deler av kommunens næringsfond kan bli til studiefond?	Kommune	Kostnadene å gå fra jobb til studier kan være høy. Å skape incentiv for at folk utdanner seg og blir i kommunen kan være lurt.	Norman-utva peker på at o studerer i dis øker sjansen blir der i forb på jobb.
Utbygging av fibernett	Kommune	Stort sett gjennomført. Øker muligheten for å studere.	Norman-utva peker på det "Før mista vi når lauvet ko busken om v
...studenter hadde adgang til biblioteket på kveldstid	Kommune/ Bibliotek/ Nord-Troms studiesenter	Mange har barn og jobb ved siden av studiene. Dette fører til at man ofte sitter etter leggetid, men da er biblioteket stengt. Å ha tilgang til biblioteket gjennom	Oslo-nøkkele

Storjord bibliotek - Omasvuona girjeráđu - Omasvuonon kirjasto
31. mars kl. 14:38

Har du hørt om da teologen, læreren og designeren gikk inn på et bibliotek..?

I går arrangerte vi **Studentkveld på biblioteket** og hadde gode samtaler om hvordan hverdagen som student kan bli bedre i kommunen. Kanskje ser vi konturene av Storjords første og muligens landets minste studentforening!

Nå ut til flere med dette innlegget
Du kan nå opptil 68 personer om dagen ved å fremme innlegget ditt for kr 62.

29 Liker 1 kommentar

Mest relevante

Skriv en kommentar ...

Marit Lillebo Figenschau
Så kult! 😊

Liker Svar 1 u

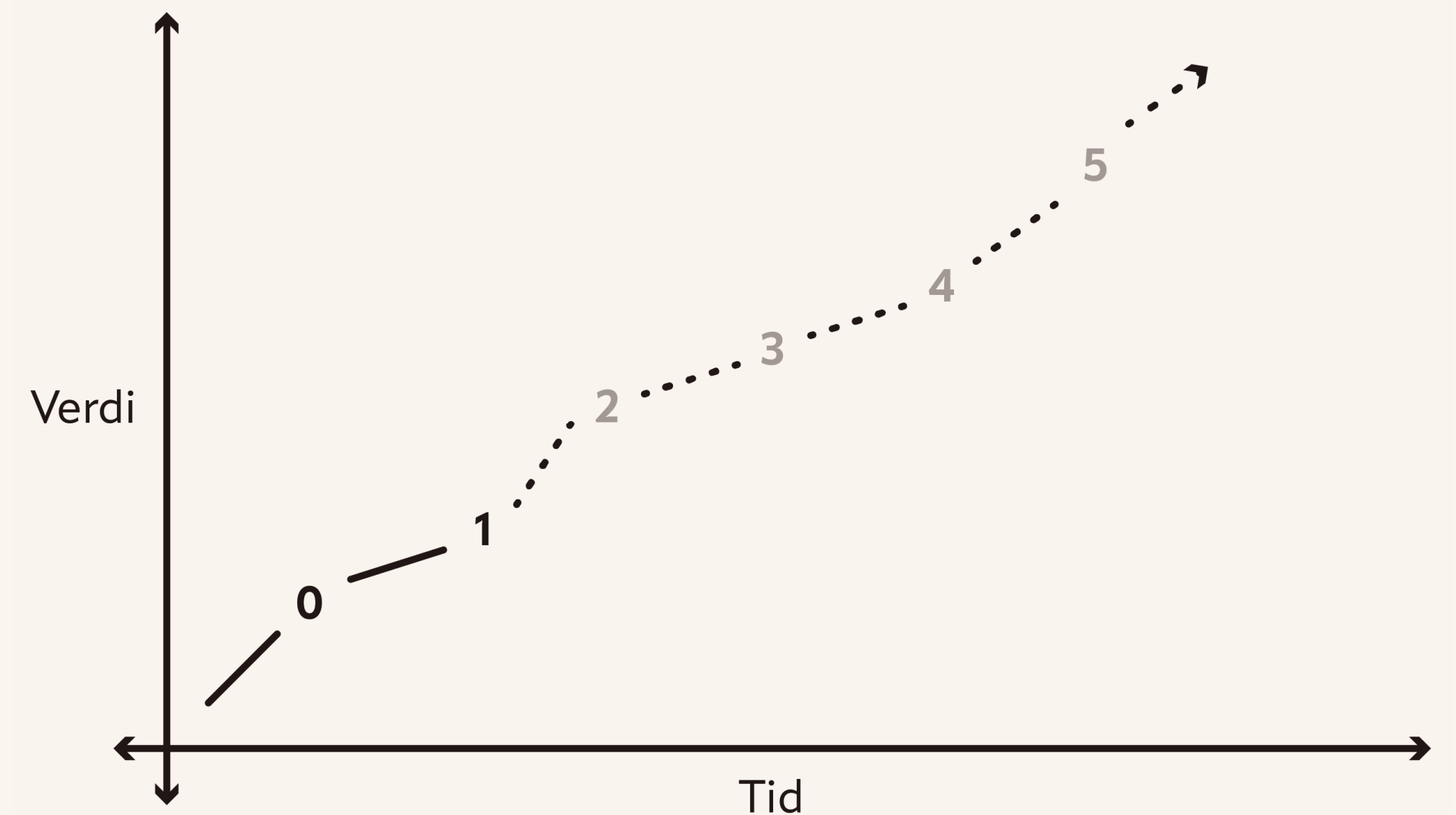

Hva er verdien?

Kanal til målgruppe, organisert slik at de kan gi innspill og innblikk i sin hverdag.

"Det er krevende å skulle studere i voksenalder, så det er fint å vite at man er fler."

- Student i Storfjord

Tiltak fra fremtiden

"...bedrifter kan nå investere i hodene til ansatte og ikke bare utstyr."

Framtid eAvis Nyheter Meninger Sport Kultur Folk Torg

Nyheter →

Åpner kommunens Næringsfond for studenter

Innbyggere oppfordres nå til å søke kommunens næringsfond for tilleggsstipend. Ordfører Geir Varvik håper tiltaket vil hjelpe innbyggere i Storfjord å studere hjemmefra og øke kompetansehevingen i kommunen.

SPENNENDE: Geir Varvik, ordfører i Storfjord, synes det er spennende å se om en omdisponering av næringsmidler vil føre til økt kompetanseheving blant innbyggerne i kommunen. FOTO: TORBJØRN O. KARLSEN

Torbjørn O. Karlsen 952 84 407

Sist oppdatert: 12. februar 2023 (17:30)

Det var etter innspill fra kommunens egen studentforening at ble forslaget enstemmig vedtatt ved forrige kommunestyremøte.

- Dette er helt i tråd med nasjonale utredninger og forslag for å holde på kompetansen innad i distriktskommunene. At vi kan bruke verktøykassa vår på denne måten vil komme hele befolkninga vår til gode, sier Varvik.

Mindre midler til næringsaktører

En bekymring har riktignok vært at denne bruken av næringsmidlene vil minske investeringsmulighetene til lokale bedrifter. Dette synet støtter ikke nødvendigvis kommunens rådgiver for næring og utvikling Hilde Olofsson.

- Det er klart at kaka blir kanskje litt mindre, men vi tror at næringslivet vil dra nytte av at kompetansen kan bygges her vi er, sier Olofsson, og fortsetter:
- Midlene til tilleggsstipend er dessuten små i det store bildet og bedrifter kan nå investere i hodene til sine ansatte og ikke bare utstyr, understreker hun.

NRK Logg inn

Troms og Finnmark

Tips oss Se Nordnytt Hør P1 Finnmark Hør P1 Troms Hør Ettermiddagssending i Troms og Finnmark

I denne kommunen får studenter gratis plass ved barnehage og SFO

Storfjord kommune tar Norman-utvalget på ordet og tester tiltak for å holde på kompetansen i distriktskommunen. Nå ønsker de at regjeringa kommer på banen. – Kostnaden er så liten og potensialet så stort, sier lokallagsleder i Senterpartiet.

Lokallagsleder Hanne Braathen (Sp) mener regjeringa somler med tiltak for å motvirke fraflytning og ber nå partiledelsen lytte til kommunene. FOTO: KRISTINA KALININA / NRK

Christian Kråkenes Journalist
Eirik Sørenmo Journalist

Oppdatert for 39 min siden Del

At unge mennesker flytter til byen for studier uten å komme tilbake er en kjent saga i distriktspolitikken. Nå tester en liten kommune i Nord-Troms nye veier for å få studenter til å komme hjem. Første forsøk er basert på en liste tiltak Norman-utvalget ga regjeringen tilbake i 2020.

Hva ønsker vi svar på?

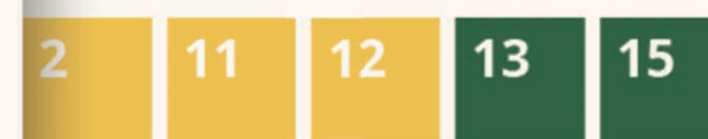
Hva om man lagde en **bibliotekshage**?

Et sted man kan dyrke grønnsaker eller blomster sammen, dele erfaring eller møte andre mennesker.

Folkebiblioteksloven

- Aktiv formidling
- Opplysning og utdanning
- Kulturell virksomhet
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt

FNs bærekraftsmål

Inspirasjon: Dyrk Varanger

Hvordan tester vi?

Hva er responsen?

Hva om man lagde en bibliotekshage?

Et sted man kan dyrke grønnsaker eller blomster sammen, dele erfaring eller møte andre mennesker.

FNs bærekraftsmål

2	11	12	13	15
---	----	----	----	----

Inspirasjon: Dyrk Varanger

Liker du å dyrke?
Bli med på dyrkekveld!

6. april

ONSDAG 6. APRIL 2022 KLOKKEN 19:00

Dyrkekveld på biblioteket

Storfjord bibliotek - Omasvuona girjeráđu...

Skal

Detaljer

32 personer har svart

Arrangement av Storfjord bibliotek - Omasvuona girjeráđu - Omasvuonon kirjasto

Storfjord bibliotek - Omasvuona girjeráđu - Omasvuonon kirjasto

Offentlig · Alle på eller utenfor Facebook

Enten man er selvforsynt eller ønsker seg grønnere fingre, inviteres alle som bor i Storfjord og har interesse for dyrking til...

Storfjord bibliotek - Omasvuona girjeráđu - Omasvuonon kirjasto

i går kl. 13:21 ·

Nå lanserer vi frøbibliotek! 🌱

Storfjord frøbibliotek er et tilbud for hobbydyrkere med og uten grønne fingre. Ordningen fungerer slik at du registrerer deg som frøbiblioteklåner, låner med deg frø og prøver å dyrke frem det du har lånt.

Les mer her: <https://www.storfjordbibliotek.no/frobbibliotek>

Marie Angelsen, Bente M. Bech og 18 andre · 3 ko

Liker · Kommenter

Storfjord bibliotek - Omasvuona girjeráđu - Omasvuonon kirjasto

7. april kl. 08:18 ·

15 deltagere på gårdagens dyrkekveld. Takk til alle for inspirasjon, engasjement og innspill. 🥰

Nå skal vi se nærmere på:

- lansering av frøbibliotek
- oppgradering av utstyrssentralen med sankeutstyr... Se mer

42 · 6 kommentarer

Liker · Kommenter · Del

Mest relevante

Skriv en kommentar ...

Marita Kristin Moaksen

Det va en veldig fin kveld, kjenne æ får masse inspirasjon 🥰 drømte om planting i hele natt 🥰

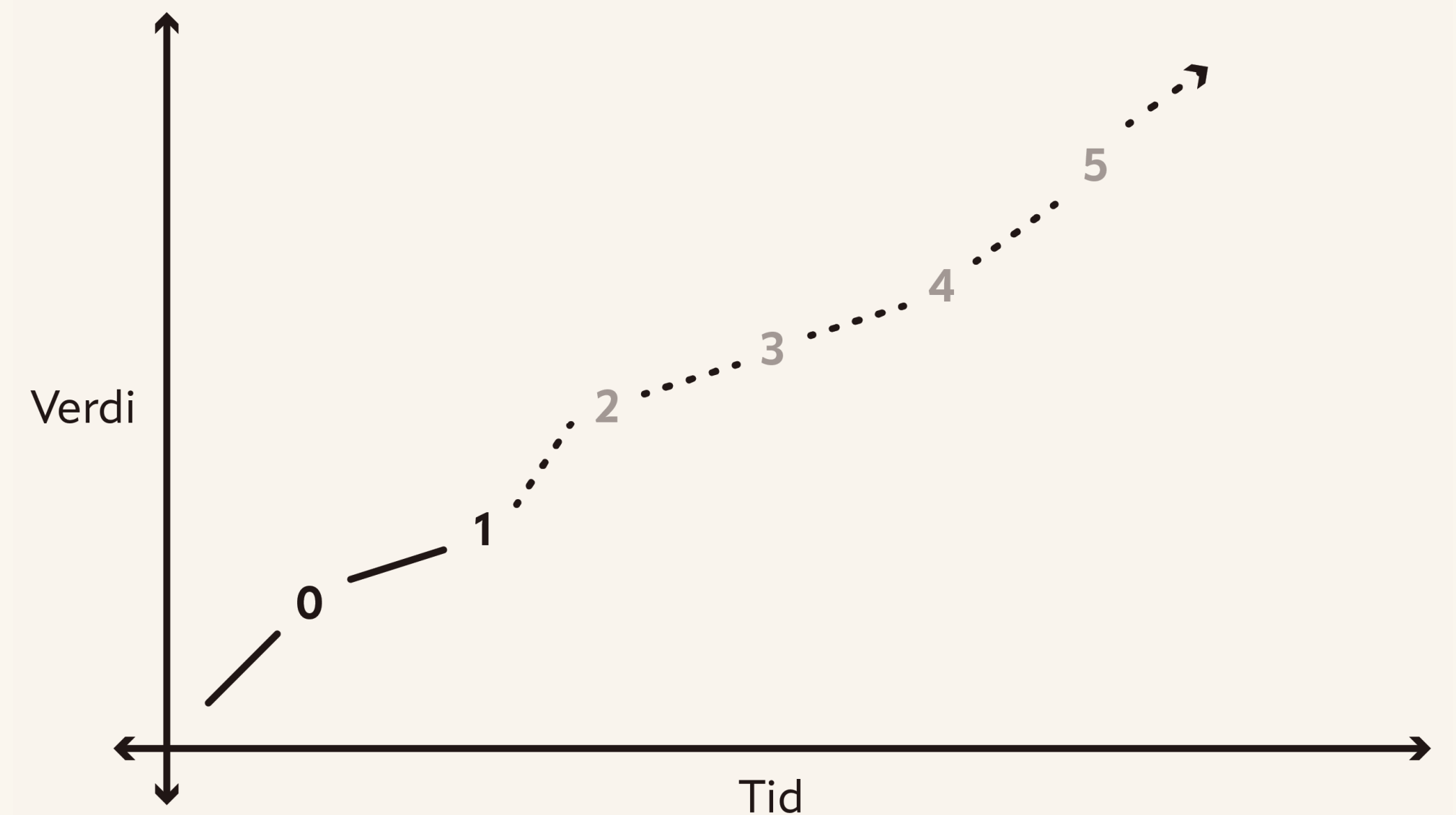
Liker · Svar · 5 d · 4

Hva er verdien?

Innbyggere som selv tar i bruk biblioteket som en arena og utvikler den etter ønske og behov.

"Det hadde vært fantastisk om dette var noe praktisk elevene på skolen kunne være med på"

- Deltager workshop

Tiltak fra fremtiden

"...her løser vi flere utfordringer med samme mynt."

NRK Logg inn

Troms og Finnmark

Louisa (8) har dyrking på timeplanen

Gjennom en kommunal fellestid har frivilligheten i bygda endret læreplanen for skolen og barnehagene. Nå vil flere lære av prosjektet.

KUNNSKAP OG BEREDSKAP: - Erter er bra for de er sunne og så gjør de sånn at jorda trenger mindre gjødsel, sier Louisa (8) og viser stolt frem en erteplante hun har dyrket selv som er klar for å plates ut.
FOTO: HOLT ØKOPARK

Rebekka Ellingsen Journalist

f t e

- Vi er ikke mange innbyggere i denne kommunen. Så at skole, barnehagene, biblioteket og frivilligheten kan samarbeide på denne måten gjør så klart at vi får mye verdi for pengene, sier sjefen for oppvekst og utdanning May-Tove Lilleng Tønsnes.

Hun ser utover hagen som er anlagt utenfor kommunens rådhus, hvor 4. klassingene er godt i gang med å plante ut vekstene som har stått i drivhuset.

– Enkelt tiltak som løser flere utfordringer

Prosjektet startet som et sosialt nettverk for de som var interessert i dyrking. Biblioteket stod for fasiliteter, utstyr og plassen, mens resten var opp til de frivillige selv. Flere av de frivillige jobbet også som lærere og derfra begynte ideen om å involvere dette i skolens opplegg.

- Som flere små distriktskommuner har vi begrensede midler og tiltak i skolen krever som regel flere lærere. Her får vi derimot verdifull undervisning og erfaring, mens de ekstra ressursene finnes i frivilligheten

Nordlys MENY

STORFJORD NORD-TROMS POLITIKK

Sadia lærer norsk mens hun steller i kommunens bedd: - Denne ordningen er verdifull for mange

MØTEPlass: Sadia (42) lager injera fra hjemlandet med norske ingredienser fra kommunens fellestid. Ukentlige måltider med lokalbefolkningen har blitt en fast del av hverdagen i Storfjord, noe som både hjelper med inkludering, integrering og skolens undervisningsopplegg. Foto: Holt Økopark

Av Eskill Mehren

Publisert: 04.07.23 20:24 Del

Gjennom en kommunal fellestid har folk fått en ny møteplass, som også hjelper til i integreringen.

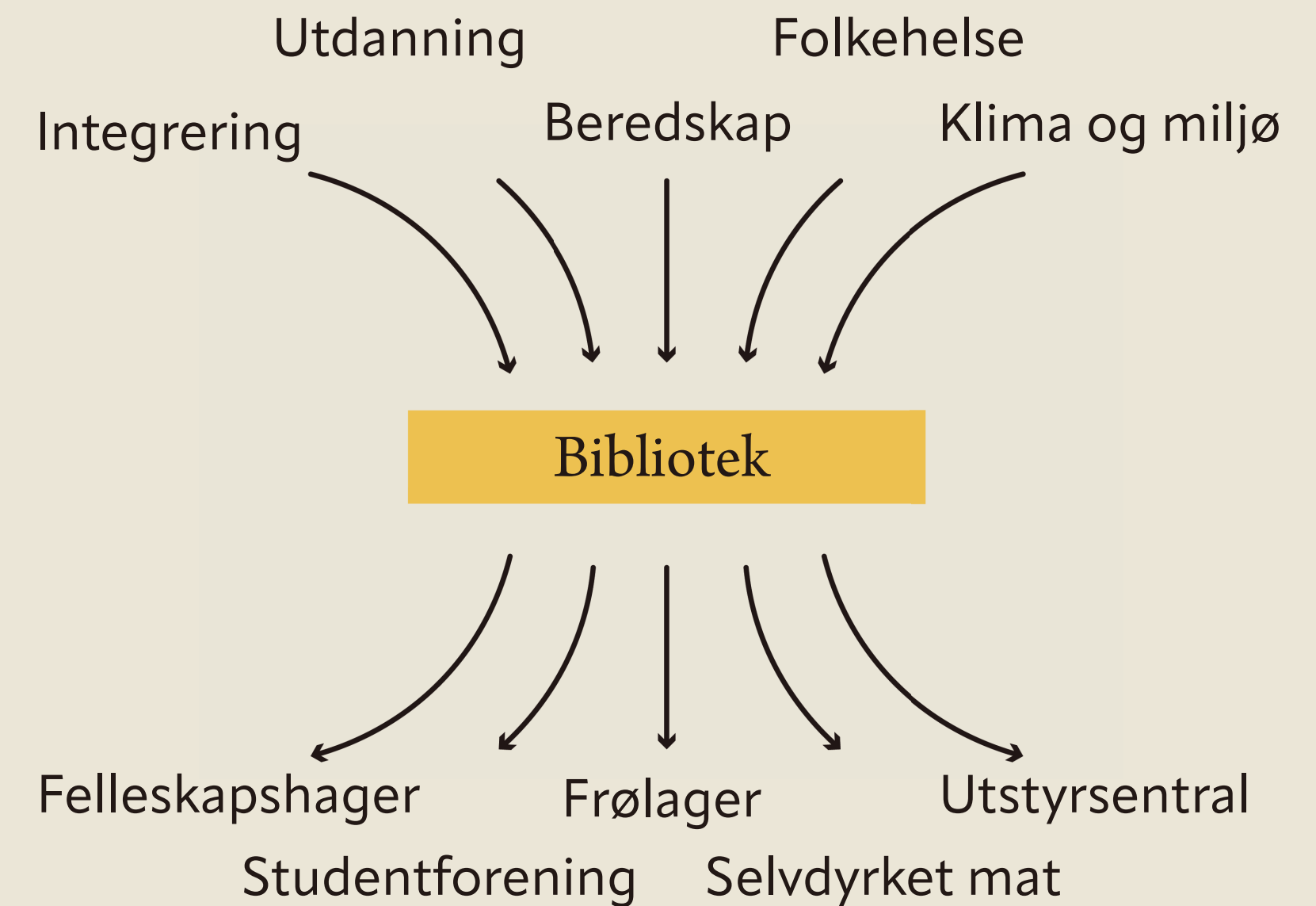
For abonnenter

STORFJORD (Nordlys): - Da vi satte i gang med dette arbeidet, var det egentlig bare fordi vi ville ha et sted å møtes og dele interessen for dyrking. Etterhvert så vi at dette faktisk kunne være med å løse mange av utfordringene vi hadde som et lokalsamfunn, sier Silja Skjelnes-Mattila, bibliotekar i Storfjord Kommune.

Nordlys besøkte det som tidligere var en tom gressplen utenfor kommunens rådhus. Nå er det midt i vekstsesongen og det bugner av grønne pallekarmer og praten sitter løst inne i drivhuset. Rundt bena til Sadia går det noen høner, hun har nettopp henta dagens

Strategiske dimensjoner

Biblioteket som springbrett for andre prosjekt og aktiviteter som kan løse flere behov i samfunnet.

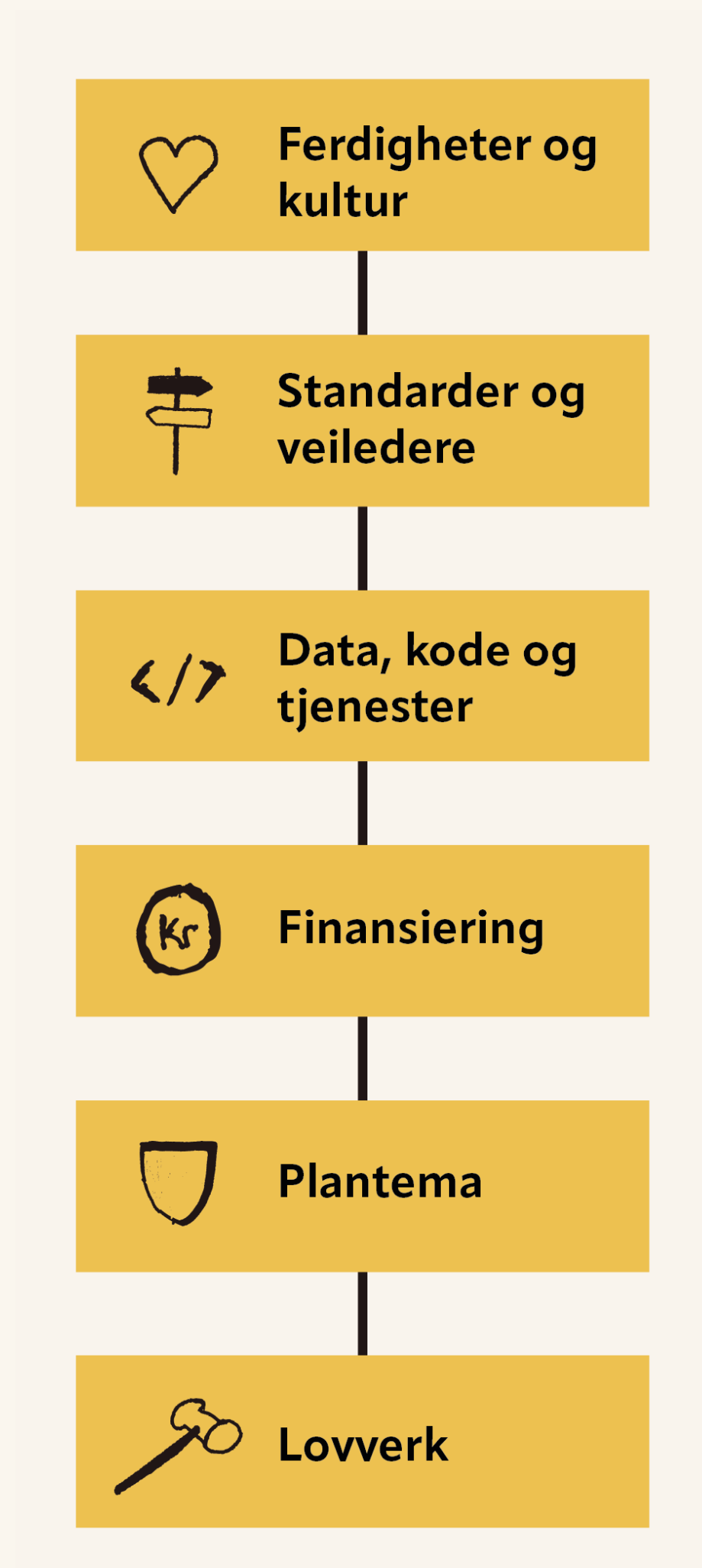
04

Leveranse

En strategisk pakke

En strategisk pakke

En strategisk pakke

 Ferdigheter og kultur

 Standarder og veiledere

 Data, kode og tjenester

 Finansiering

 Plantema

 Lovverk

Folkebiblioteksloven

 LOVDATA

Lov om folkebibliotek (folkebibliotekloven)

Lovens tittel endret ved lov [21 juni 2013 nr. 95](#) (i.kr. 1 jan 2014 iflg. [res. 21 juni 2013 nr. 747](#)). – Jf. [lov 29 mai 1987 nr. 23](#). – Jf. *tidligere* lover 16 mai 1935 nr. 1, 12 des 1947 nr. 12, [18 juni 1971 nr. 80](#).

Kapittel I. Folkebibliotekenes formål og virksomhet.

§ 1. Målsetting

Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet.

Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.

Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet.

Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent.

Folkebibliotekene er ledd i et nasjonalt biblioteksystem og skal fremme lokal egenart.

0 Endret ved [lov 21 juni 2013 nr. 95](#) (i.kr. 1 jan 2014 iflg. [res. 21 juni 2013 nr. 747](#)).

[Del paragraf](#)

En strategisk pakke

 Ferdigheter og kultur

 Standarder og veiledere

 Data, kode og tjenester

 Finansiering

 Plantema

Oppvekst og Utdanning, Helse og Omsorg, Kultur og Fritid, Samfunnsikkerhet og Beredskap, Arbeid og Næring

 Lovverk

Folkebiblioteksloven

En strategisk pakke

 Ferdigheter og kultur

 Standarder og veiledere

 Data, kode og tjenester

 Finansiering

Kommunal budsjettering

 Plantema

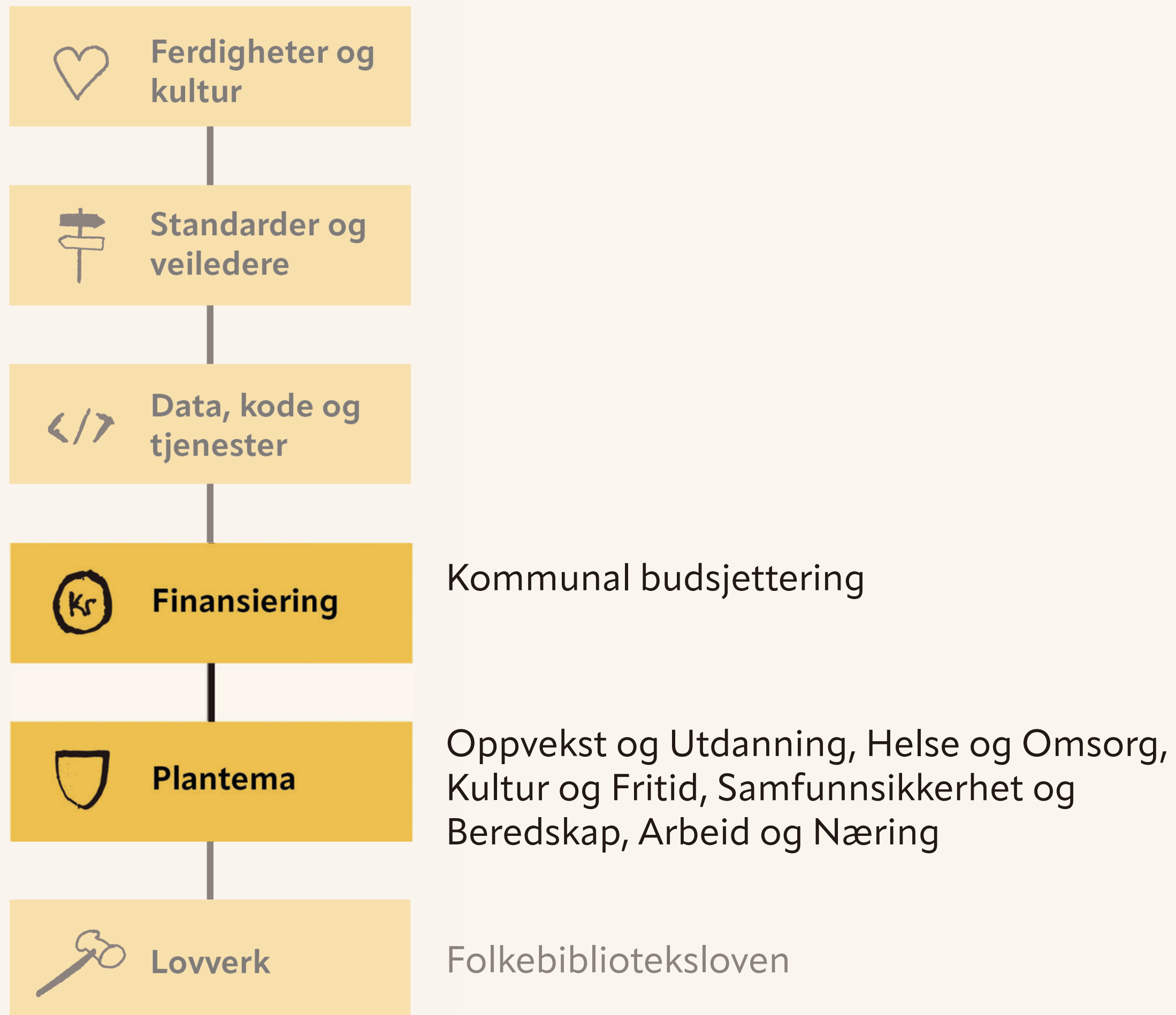
Oppvekst og Utdanning, Helse og Omsorg, Kultur og Fritid, Samfunnsikkerhet og Beredskap, Arbeid og Næring

 Lovverk

Folkebiblioteksloven

En strategisk pakke

Løpende kostnader

Vedlikehold

Etablering av arbeidsplasser

En strategisk pakke

 Ferdigheter og kultur

 Standarder og veiledere

 Data, kode og tjenester

 Finansiering

Kommunal budsjettering

 Plantema

Oppvekst og Utdanning, Helse og Omsorg, Kultur og Fritid, Samfunnsikkerhet og Beredskap, Arbeid og Næring

 Lovverk

Folkebiblioteksloven

*Styrket folkehelse, bedre utdanning, kortreist mat, delingsøkonomi

Vedlikehold og løpende kostnader

Økt trivsel

En strategisk pakke

 Ferdigheter og kultur

 Standarder og veiledere

 Data, kode og tjenester

 Finansiering

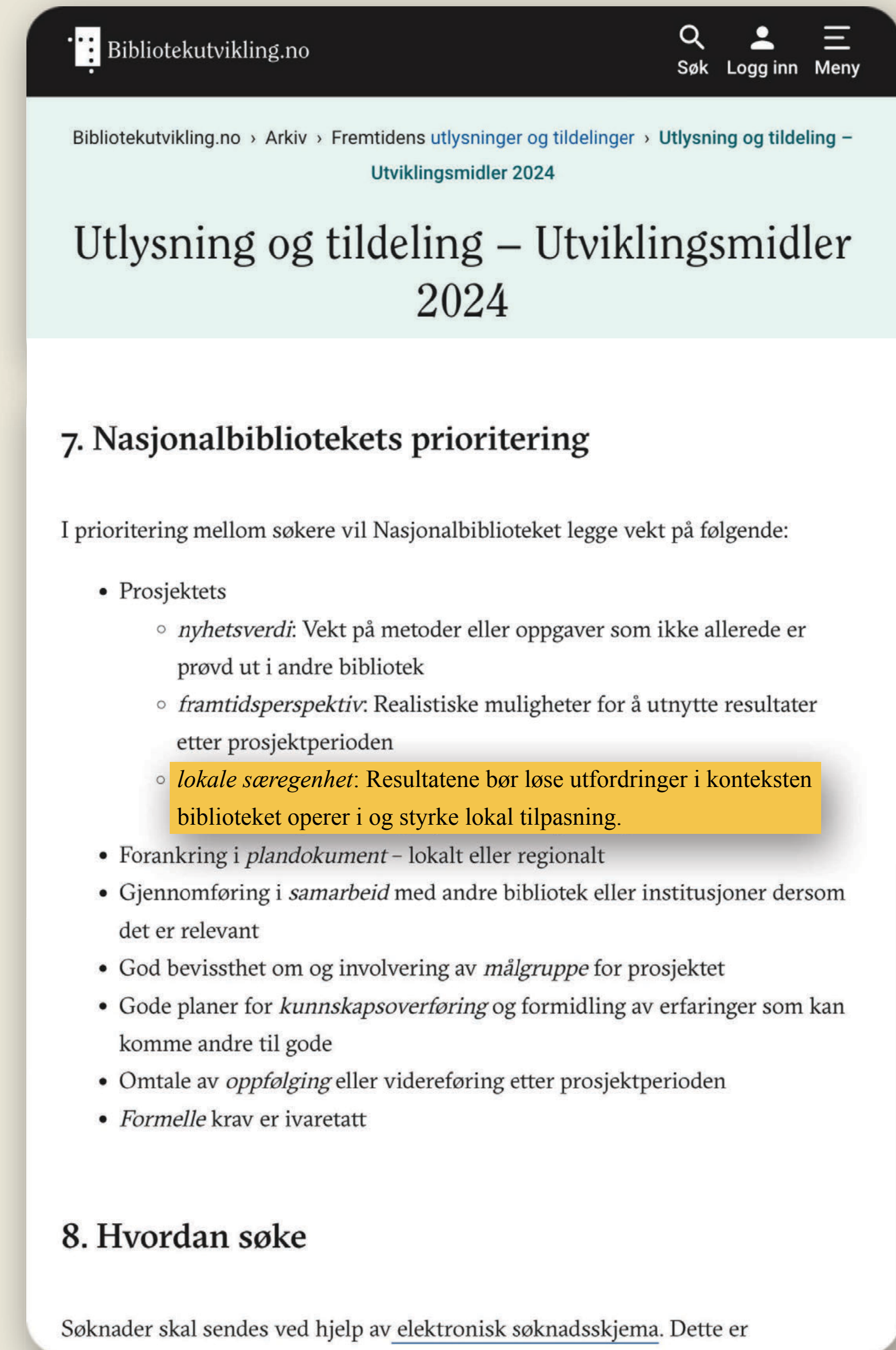
Kommunal budsjettering
Nasjonale utviklingsmidler

 Plantema

Oppvekst og Utdanning, Helse og Omsorg,
Kultur og Fritid, Samfunnsikkerhet og
Beredskap, Arbeid og Næring

 Lovverk

Folkebiblioteksloven

Bibliotekutvikling.no

Søk Logg inn Meny

Bibliotekutvikling.no > Arkiv > Fremtidens utlysninger og tildelinger > Utlysning og tildeling – Utviklingsmidler 2024

Utlysning og tildeling – Utviklingsmidler 2024

7. Nasjonalbibliotekets prioritering

I prioritering mellom søkere vil Nasjonalbiblioteket legge vekt på følgende:

- Prosjektets
  - *nyhetsverdi*: Vekt på metoder eller oppgaver som ikke allerede er prøvd ut i andre bibliotek
  - *framtidsperspektiv*: Realistiske muligheter for å utnytte resultater etter prosjektperioden
  - *lokale særegenhet*: Resultatene bør løse utfordringer i konteksten biblioteket operer i og styrke lokal tilpasning.
- Forankring i *plandokument* – lokalt eller regionalt
- Gjennomføring i *samarbeid* med andre bibliotek eller institusjoner dersom det er relevant
- God bevissthet om og involvering av *målgruppe* for prosjektet
- Gode planer for *kunnskapsoverføring* og formidling av erfaringer som kan komme andre til gode
- Omtale av *oppfølging* eller videreføring etter prosjektperioden
- *Formelle* krav er ivarettatt

8. Hvordan søke

Søknader skal sendes ved hjelp av [elektronisk søknadsskjema](#). Dette er

En strategisk pakke

 Ferdigheter og kultur

 Standarder og veiledere

 Data, kode og tjenester

 Finansiering

 Plantema

 Lovverk

Studentforening, Dyrkelag, Utstyrssentral, Åpen database, Kommunal bilpark, Materialbibliotek, Menneskelige ressurser

Kommunal budsjettering
Nasjonale utviklingsmidler

Oppvekst og Utdanning, Helse og Omsorg, Kultur og Fritid, Samfunnsikkerhet og Beredskap, Arbeid og Næring

Folkebiblioteksloven

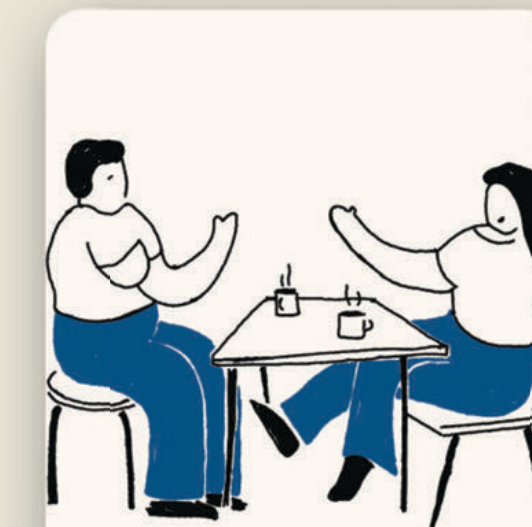
Hva om man lagde en **bibliotekshage**?

Et sted man kan dyrke grønnsaker eller blomster sammen, dele erfaring eller møte andre mennesker.

Hva om biblioteket ble en **bygdecampus**?

Et sted studenter kan ha arbeide, ha grupper, og en sosial møteplasser som tilrettelegger for bo hjemme mens man studerer eller kombinere studier og relevant arbeidserfaring i kommunen.

Hva om biblioteket var et **co-working space**?

En arena for folk med hjemmekontor eller er selvstendig næringsdrivende. Et fellesskap og profesjonelt nettverk å gå til for prat og råd, eller et sted å arrangere møter.

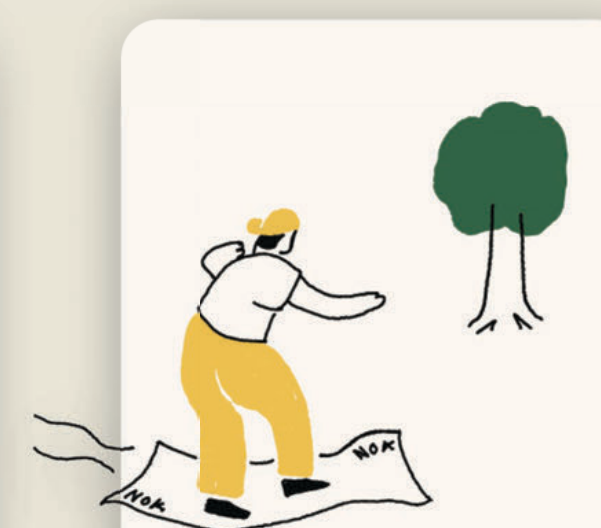
Hva om var et **innspill** for **innbyggere**?

Biblioteket holder a folkemøter, men hv man også kunne ko med innspill til nær utvikling og hjelpe lokalpolitikere ta st krevende saker?

Hva om distriktet hadde en egen **studentforening**?

Å organisere seg selv kan skape et sterkere nettverk og samhold blant studentene, men også gjøre det bedre tilrettelegging for studentenes hverdag.

Hva om lånekvitteringa var et **regnskap**?

Tenk om merkingen i bøkene inviterte deg til bibliotekets program eller utstyrssentral. Eller lånekvitteringa sa noe om karbonavtrykk ditt eller hvor mye penger du har spart.

Hva om biblioteket holdt **fiksefester**?

Et sted man kan ta med noe de trenger å få fiksa og får hjelp. En sosial møteplass hvor prat og kunnskap kan deles over en sokk som må stoppes, en brødrister som må skrur på eller en skjorte som må sys.

Hva om man et **Tingotek**?

Videreutviklet utsty innbyggere trenger i blant? Hva om vi k låne en bæremeis, koffert, reisevogn, kvistkvern når vi tre uten å kjøpe eget?

En strategisk pakke

 Ferdigheter og kultur

 Standarder og veiledere

 Data, kode og tjenester

 Finansiering

 Plantema

 Lovverk

Aktivitetsplanlegger

Studentforening, Dyrkelag, Utstyrssentral, Åpen database, Kommunal bilpark, Materialbibliotek, Menneskelige ressurser

Kommunal budsjettering
Nasjonale utviklingsmidler

Oppvekst og Utdanning, Helse og Omsorg, Kultur og Fritid, Samfunnsikkerhet og Beredskap, Arbeid og Næring

Folkebiblioteksloven

Hva er problemet vi prøver å løse?

Før vi bestemmer hva vi skal gjøre må vi vite hva vi vil fikse. Prøv å definere hva utfordringen er så enkelt som mulig.

Vi brukes lite av barneskolen...

Folkebiblioteksloven

- Opplysning og utdanning
- Annen kulturell virksomhet
- Aktiv formidling
- Uavhengig møteplass
- Offentlig samtale og debatt
- Gjøre tjenesten kjent

FNs bærekraftsmål

Fargelegg relevante bærekraftsmål!

Forankring

Arbeidet vårt er best når det er relevant og kan sees i et større perspektiv. Hvordan svarer det vi prøver å løse til lovverk og mål?

Gi idéen et navn, så husker man konseptet til senere.

Prøv å tegn det, da er det lettere for andre å forstå hva du mener.

Hvordan kan det se ut?

Det kan være vanskelig å komme opp med noe nytt. Kanskje bar du på en idé da du begynte å fylle ut planleggeren? Stol på den, eller ikke vær redd for å låne noen andres.

Hva om vi har kan ha aktiviteter

Hvordan tester vi det?

For å vite at konseptet vårt er relevant må menneskene vi prøver nå involveres.

Hvem skal involveres?

- Barnehage
- Barneskole
- Ungdomskole
- VGS
- Studenter
- Politikere
- Renholdspersonell
- Unge voksne
- Seniorer
-
-
-

Hvordan kan vi teste det?

Facebook-event, spørreundersøkelser, workshop...

Den beste måten å finne ut om en båt flyter eller synker er ved å sjøsette den - helst før vi har innredet den.

Med andre ord: hvor enkelt kan vi teste konseptet vårt med menneskene vi vil involvere for å få svar på spørsmålene våre?

Hva skjedde og hva nå?

Uansett hvordan testen din gikk har du nok lært noe. Prøv å koke ned inntrykkene og innspillene du fikk på noen linjer. Er det noe vi kan ta videre, og hvordan?

Hva vil vi ha svar på?

Det kom noen og de som kom...

Inspirasjon

Biblic Tøyen

Nokkelinnsikter

Hva skal til for å ta det videre?

Gjøreliste

Hva lærte du av testen?

Noen ting kan løses fort, andre ting krever mer tid. Basert på det du vet nå, hva skal til om konseptet skal tas videre?

Kan du koke ned erfaringene dine til konkrete gjøremål?

En strategisk pakke

Kommunal- og distriktsdepartementet

Veileder

Byggeklusser for gode gode liv i felleskap

Veileder om bruk og utvikling av sosial infrastruktur

En strategisk pakke

Kultur- og likestillingsdepartementet
Kunnskapsdepartementet

Strategi

Rom for ulikhet og variasjon

Nasjonal biblioteksstrategi 2024-2027

En strategisk pakke

05

Refleksjoner

Verdi

Respons fra lokalsamfunnet

Respons fra bibliotekarer

Respons fra lokalpolitikere

Respons fra Nasjonalbiblioteket

Avsluttende tanker

Verdier

Globalt

Medvirkning, selvbestemmelse og lokale løsninger vil være viktig for bærekraftig omstilling

Lokalt

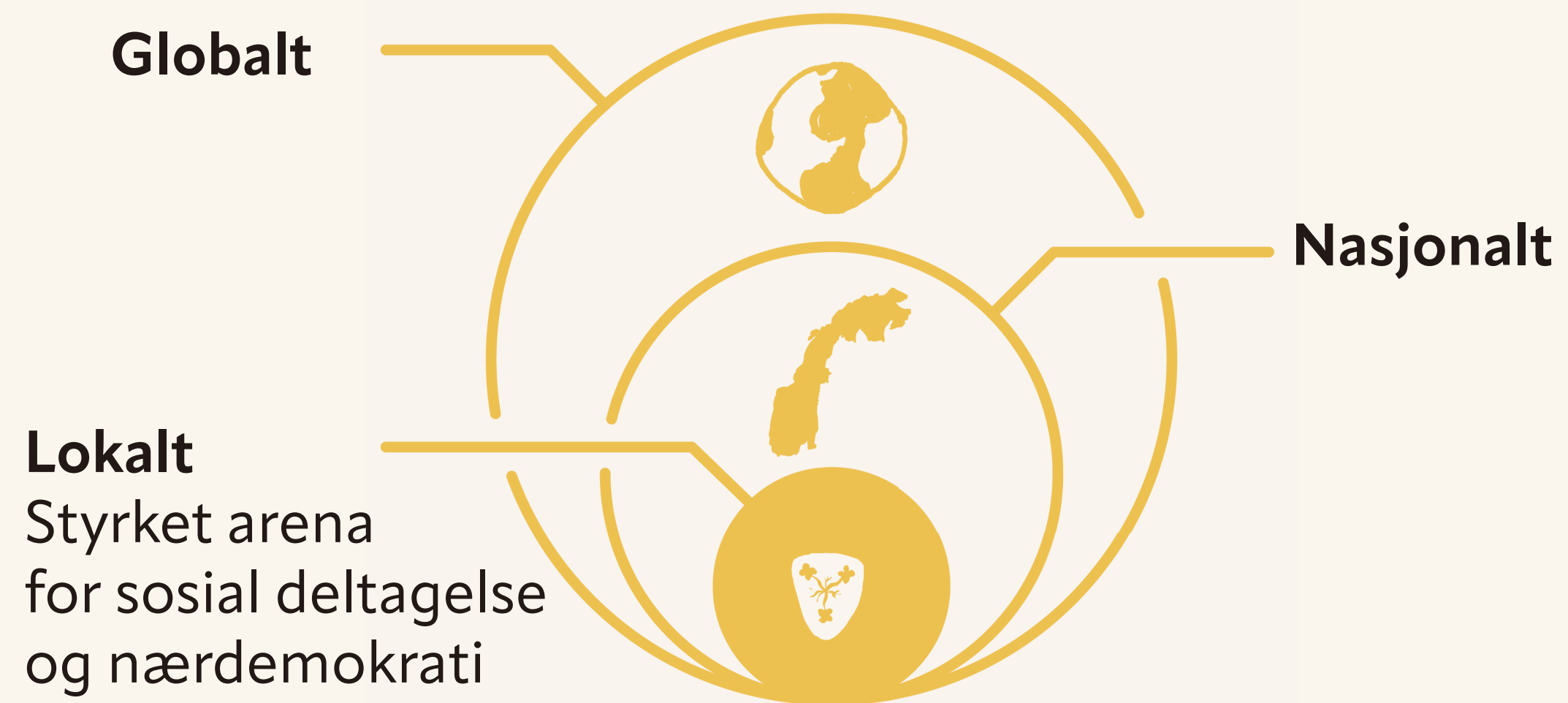
Styrket arena for sosial deltagelse og nærdemokrati

Nasjonalt

En infrastruktur som legger til rette for lokal stedsutvikling

Lokale verdier

"Det jeg først og fremst trenger er en turvenn."

- Deltager workshop

Lokale verdier

"Før kunne eg ikke studert heimefra, for vi mista internett når lauvet kom på buskan om våren. Men i fjor fekk vi fiber."

- Student Storfjord

Nasjonale verdier

"Det er fint med studieturer til byene. Men når jeg kommer hjem med all den inspirasjonen sitter jeg allikevel igjen med spørsmålet: hva nå?"

- Bibliotekar Nord-Troms

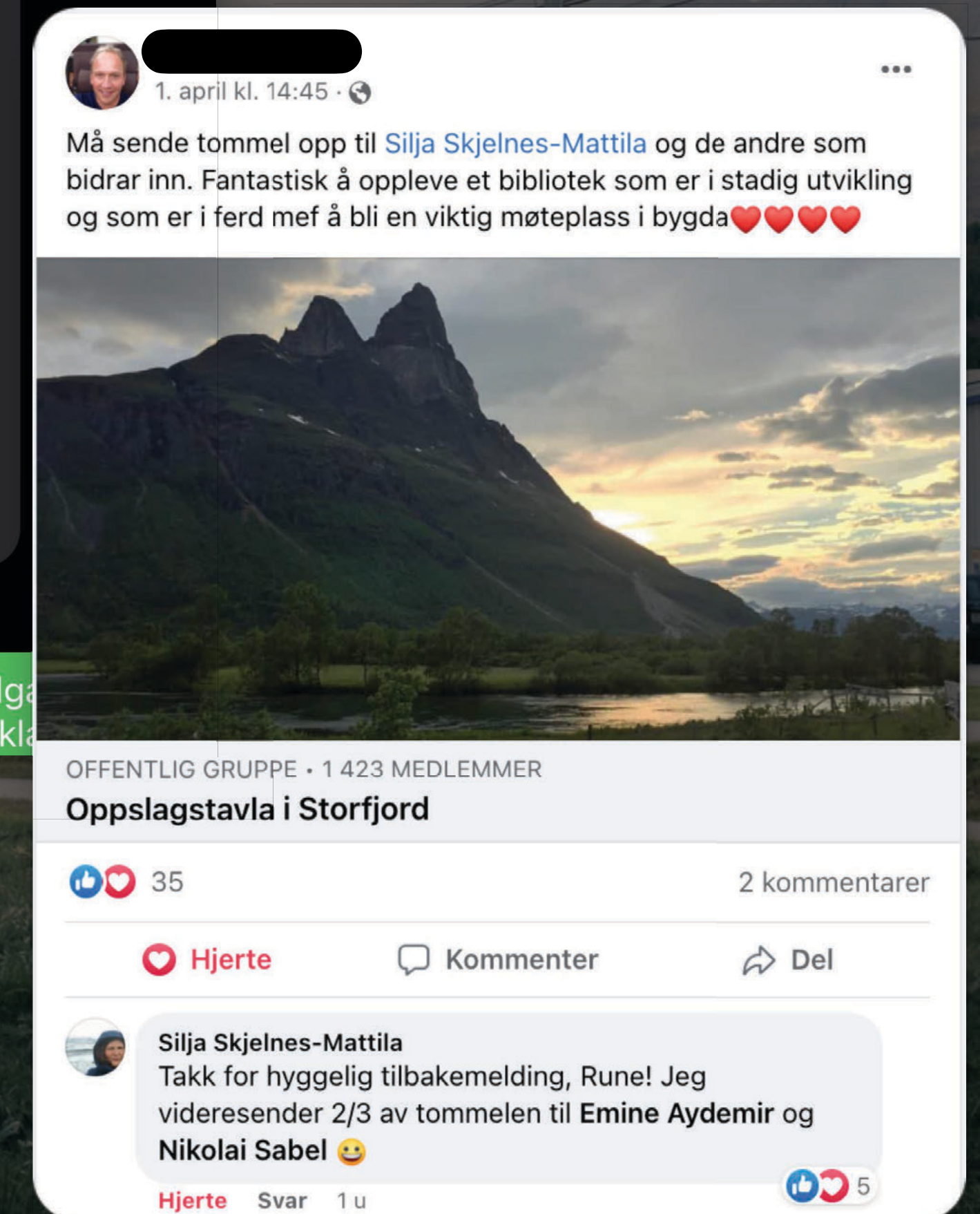
Globale verdier

Globalt

Medvirkning, selvbestemmelse og lokale løsninger vil være viktig for bærekraftig omstilling

Respons fra lokalsamfunnet

Respons fra bibliotekarer

A photograph of a person holding a stack of children's books. The books have colorful covers with illustrations and text. One book cover features the word 'he!' in large red letters. Another book cover has the word 'JUNIOR' in large red letters. The person is smiling and looking at the books.

"Jeg har ikke tenkt i et strategisk perspektiv før inntil 5 minutt siden. **Jeg vil ha folk inn hit, men hvorfor?**"

- Bibliotekar Nord-Troms

Respons fra lokalpolitikere

"Det var nytt for meg at nye arbeidsplasser ikke nødvendigvis skaper tilflytning. Og da er det spennende å **tenke nytt rundt hvilke verktøy vi bruker i fremtiden**".

- Lokalpolitiker Senterpartiet

Respons fra Nasjonalbiblioteket

"Dette er det beste forslaget til
retning for neste strategiperiode
jeg har sett.»

- Svein Arne Tinnesand

Respons fra eget hode

Prosjekt som skalerer ut og ikke opp.
Distriktspolitikk som skaper sterke
felleskap fremfor jag etter vekst.

A grayscale photograph of a woman with curly hair reading a book in a library. The background shows bookshelves filled with books. The text is overlaid on the left side of the image.

Nye Sider Ođđa siiddut Uuet sivut

En innovasjonsstrategi for
folkebibliotek i distrikt

Diplomoppgave i strategisk design
Arkitektur- og Designhøgskolen i Oslo
Kandidat: Nikolai Sabel
Veileder: Einar Sneve Martinussen
Vår 2022